

འབྲུག་གི་རྒྱུ་ལཱ་འཛུགས་ཀྱི་ཐོན་ལས་ ༢༠༡༡ ཅན་མ།

The Water Act of Bhutan 2011

མཚན་བརྗོད།

ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཀུན་འདུས་པད་མ་འབྱུང། །
འབྲུག་གི་ལྷ་སྐལ་བྱོན་པ་མཐུ་ཆེན་རྗེ། །
རྗེ་འབངས་བུ་བཞིན་སྐྱོང་བའི་གོ་སར་མཚོག། །
དྲིན་ཅན་གོང་མ་རྣམས་ལ་གུས་ཕྱག་འཚལ། །

འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་རྒྱ་ལོར་ཀུན་གྱི་གཙོ། །
གངས་རྒྱ་གཙང་རྒྱ་སྐྱོན་རྒྱ་ལུམ་རྒྱ་སོགས། །
མཁའ་ཁྲབ་འགོ་ཀུན་འཚོ་བའི་བདུད་རྩི་དངོས། །
རྒྱ་ཟུང་མི་བྱ་སྤྲེལ་ལམ་མཁས་པར་མཛོད། །

རྒྱལ་ཁབ་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་འགྲོས་དང་བསྐྱུན། །
མི་འབོར་ཡར་འཕར་རིམ་བཞིན་འཕེལ་བ་དང། །
བྱ་བ་གངས་ཀྱིས་མི་ཚོད་སྤྲོ་ཚོགས་སྤྲང། །
དེ་བཞིན་རྒྱའི་དགོས་མཁོ་རྗེ་མང་འགྱུར། །

རྒྱའི་བཅའ་ཁྲིམས་ལམ་སྟོན་བཟང་པོ་འདིས། །
འབྲུག་མི་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཕན་བཏག་ནས། །
མ་བསྐྱལ་རང་གི་བྱ་ལེས་མཁས་ལ་འགྱུར། །
བཅའ་ཁྲིམས་དོན་སྤྲིན་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་སྟོོན། །

PARLIAMENT OF BHUTAN

ཨན་མེ་ཤེས་པེ ༡/༢༠༡༧/༧༨༤

སྤྱི་ཚེས ༧༤-ཉ-༢༠༡༧ ལུ།

༤ རྒྱལ་ཡོངས་མཐུན་ལཱ་ལོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དུང་ཚེན་ལུ། དེན་འབྲམ་ དེན་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༧ ཟླ ༥ པའི་ཚེས ༡༧ ལུ་
 སྤྱི་ཚོགས་ལྷན་ཁུགས་མོག་ ཚའཇོག་གུ་བཟུལ་ལུ་ འབྲུག་གི་རྒྱུ་འབྲུག་ལུ་ལས་ ༢༠༡༧ ཚན་མ་དེ་ ཅུ་ལྷི་མས་ཚེན་མེལ་ཅུ་
 ཚེན་ ༧༨,༡༡ པའི་དགོངས་དེན་ལྷན་ མི་དབང་མངའ་བདག་མི་ཉ་པོ་ཚེལི་ལྷ་བས་ལས་ རང་ལུགས་གནས་ལོ་ལྷགས་མོ་ལོས་
 ལོ་ཟླ ༥ པའི་ཚེས ༠ ལུ་བས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༧ ཟླ ༥ པའི་ཚེས ༥ ལས་འགོ་བརྒྱུ་ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲིམ་ཚེད་དང་
 འབྲེལ་ཏེ་ བསྐར་རྒྱུད་འབད་དགོ་པའི་བཀའ་མཛམ་གནང་ལོད་པ་བཟིན་དུ་ དེར་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཉོངས་ལས་ དང་རྒྱུངས་རྒྱལ་
 མཐུན་མཛེད་དགོ་པ་བཅུ། རང་ལུགས་གནས་ལོ་ལྷགས་མོ་ལོས་ལོ་ཟླ ༥ པའི་ཚེས ༧༤ ལུ།

 (འཛིགས་མི་དུང་ལྷི་མས་)
 ཚོགས་དཔོན།

ལབ་ ༧. གསུང་རྒྱུང་དབུ་ལྷི་དཔ་མི་མེ་ཚོན་ཚེན་མཚོགས་ལུ་ ལྷན་སྒྲོམ་།

- ༢. དང་ལྷི་མས་ལྷན་མེལ་དབུ་ལྷི་དཔ་མི་མེ་ཚོན་ཚེན་མཚོགས་ལུ་ ལྷན་སྒྲོམ།
- ༣. རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་མེལ་མི་མེ་ཚོན་ཚེན་མཚོགས་ལུ་ ལྷན་སྒྲོམ།
- ༤. མངའ་བདག་དུང་ཚེན་ལུ་ ལྷན་ལུ་ལེན།
- ༥. རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ལེ་ཡོངས་ལྷན་དུང་ཚེན་ལུ།

དཀར་ཆག

དོན་ཚན།	ཤོག་ཁང་སྟེང་།
དོན་རྒྱུད།	༡
ལེའུ་ ༡ པ། རྩོད་བརྗོད།	༢
ལེའུ་ ༢ པ། གཞི་ཅུ།	༣
ལེའུ་ ༣ པ། དབང་འཛིན་གྱི་ ལུ་འགན་དང་ དབང་ཚད།	༥
ལེའུ་ ༤ པ། ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་ཚུ་གིས་ ལག་ལེན་འཐབ་ནིའི་ཐབས་ལམ།	༡༡
ལེའུ་ ༥ པ། རྩའི་ཐོན་ལུངས་ཀྱི་ འཆར་གཞི་དང་འཛིན་སྐྱོང།	༡༣
ལེའུ་ ༦ པ། གཙུང་རྩའི་རྩུག་ཞོང་ཚོགས་རྩུང།	༡༥
ལེའུ་ ༧ པ། རྩ་བཏོན་ནི་དང་སྐྱོད་ནི།	༡༧
ལེའུ་ ༨ པ། རྩའི་བཙོག་གིས་ རྩོད་འགོག་དང་ ཚད་འཛིན།	༢༡
ལེའུ་ ༩ པ། རྩའི་ལག་ལེན་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱི་དོན་ལུ་ དམིགས་བསལ་གྱི་དགོས་མཁོ་དང་ བྱ་སྐྱེའི་ལམ་ལུགས།	༢༣
ལེའུ་ ༡༠ པ། རྩའི་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ བཟོ་སྐྱུན་དང་ཉེན་སྲུང།	༢༧
ལེའུ་ ༡༡ པ། རྩ་སྐྱོད་ཚོགས་པ།	༢༩
ལེའུ་ ༡༢ པ། རྩ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚབས་ཚོལ་དང་ གཞན་དམིགས་བསལ་གྱི་གནས་སྤངས།	༣༠
ལེའུ་ ༡༣ པ། མ་དདུལ་གྱི་དགོངས་དོན།	༣༣
ལེའུ་ ༡༤ པ། ཚོད་ཉེན་འདུམ་འགྲིག་དང་ མཐོ་གཏུགས།	༣༤
ལེའུ་ ༡༥ པ། ལྷ་རྟོག་དང་ བསྐྱར་སྐྱོད།	༣༥
ལེའུ་ ༡༦ པ། གཞོད་འགེལ་དང་ཉེས་ཆད།	༣༦
ལེའུ་ ༡༧ པ། སྐྱ་ཚོགས་དགོངས་དོན།	༤༠

དོན་རྒྱུད།

ཚུའདྲི་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཐོན་ཁུངས་ ལག་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ཨིན་པའི་ངོས་འཛིན་དང།

དེ་ལས་ འབྲུག་གི་ཚུ་ཁྲིམས་ཆེན་མོ་འདི་ནང་ བཀོད་ཡོད་བཞིན་དུ་ ཚུའདྲི་ཐོན་ཁུངས་དེ་ རྒྱལ་ཁབ་སྲི་
རྒྱུ་དངོས་ཅིག་ཨིན་པ་དང་ ས་གཏེར་གྱི་ཐོན་ཁུངས་དང་ གཙུང་ཚུ་ མཚོ་ བླ་གས་ཚལ་ཚུ་ལུ་ རྒྱལ་
ཁབ་སྲི་དབང་ཁྲུབ་ཡོད་པའི་ ངོས་ལེན་ཐོག་ལུ།

རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཚུའདྲི་ཐོན་ཁུངས་དེ་རྒྱ་ཆེ་བ་སྤོང་དུང་ འཕུང་ནི་དང་སོ་ནམ་ཞིང་ལཱ་འདི་དོན་ལུ་ ཚུད་ནམ་
དུས་དང་ས་གནས་ནང་དཀོན་པའི་ ངོས་འཛིན་དང།

མི་སྤེའི་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་ རྒྱ་ཆེ་བླ་གས་སྤེ་ འགྲོ་མི་དེ་གིས་ ཚུའདྲི་ཐོན་ཁུངས་བཅིས་ཏེ་ རང་
བཞིན་གནས་སྤངས་ལུ་ གཞོན་ཉེན་ཡར་འཕར་འགྲོ་མི་དེ་ སེམས་ཁར་ངེས་ཐོག་།

རང་བཞིན་ཐོན་ཁུངས་ལུན་བརྟན་འཛིན་སྐྱོང་གི་འཆར་གཞི་ཡོད་དུང་ གནམ་གཤིས་འགྱུར་བཟོད་ཀྱི་
ཉེན་ཁ་དང་ འདྲི་གུ་ ཚུའདྲི་ཐོན་ཁུངས་དང་ རྒྱ་རྒྱུ་ས་ཁོངས་ཉམས་སྤང་ལུ་ མིའི་ལས་སྤྱོད་ལས་
བརྟེན་པའི་ཉེན་ཁ་ཡར་འཕར་ཡོད་པའི་ངོས་འཛིན་ཐོག་།

ཚུའདྲི་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་ གཅིག་བསྐྱེལ་འཛིན་སྐྱོང་གི་སློབ་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྤྱོད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་
དམིགས་དོན་འགྲུབ་ནི་དང་ སྤར་སོལ་ལྟར་ རང་བཞིན་གནས་སྤངས་དང་མཐུན་པའི་ཐོག་ལུ་གནས་ཏེ་
མཐའ་འཁོར་དང་ འགོ་བ་མིའི་འཕྲོད་བསྟེན་ སྤང་སྐྱོབ་འབད་ནི།

རང་སོའི་འཚོ་བའི་སྤུས་ཚད་རྒྱ་སྤྱོད་གཏང་ནིའི་དོན་ལས་ འབྲུག་པའི་མི་སེར་ག་ར་ལུ་ ཚུའདྲི་ ལྡང་
ངེས་ཅན་དང་ གཞོན་མེད་ དེ་ལས་ཟད་འགོ་རན་པའི་ཐོག་སྤྱོད་ཐུབ་ གཏན་གཏན་དགོས་འདྲི་སེམས་
ལར་ངེས་ཐོག་།

རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་སེར་གྱི་མཐའ་དོན་ལུ་ རྒྱ་སྤྱོད་སྤེ་ཚོན་ཚུ་ལུ་ གཙུག་སྤེ་མཐུན་འབྲེལ་ཐོག་གི་ལས་
སྤྱོད་ཚུ་ མཐའ་སྐྱོང་འབད་ནིའི་དོན་ལས་ ཁྲིམས་ལུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཅིག་དགོས་དེ་ བདེན་པར་
འཛིན་ཐོག་།

འབྲུག་གི་ཚུའི་བཅའ་ཁྲིམས་ ༡༠༡༡ ཅན་མ་འདི་ གནམ་ལོ་ལྷགས་མོ་ཡོས་ལོ་ ཟ෍ ༣ པའི་ཚེས་
༡༨ ལུ་འམ་ ཟ෍ལོ་ ༡༠༡༡ ཟ෍ ༥ པའི་ཚེས་ ༣༡ ལུ་ འབྲུག་རྒྱལ་བརྒྱུད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་
དང་པའི་ ཚོགས་བཅངས་ ༧ པའི་ནང་ གཤམ་གསལ་ལྟར་ཆ་འཛོག་མཛོད་ལུ་བ།

ལེའུ་ ༡ པ། སྤོན་བཛོད།

མཚན་གནས་དང་ ལུབ་ཚད་ འགོ་འཇུགས་ཚེས་གྲངས།

༡. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་:

- ༡། འབྲུག་གི་ཚུའི་བཅའ་ཁྲིམས་ ཟ෍ལོ་༡༠༡༠ ཅན་མ་བཟེར་བཛོད་དགོ།
- ༢། རང་ལུགས་གནམ་ལོ་ས་ལོ་སྟག་ལོ་ ཟ෍ ༥ ཚེས་ ༤ ལུ་འམ་ ཟ෍ལོ་ ༡༠༡༡ ཟ෍
༧ ཚེས་ ༥ ལས་འགོ་བཟུང་སྟེ་ བསྟར་སྤོད་འབད་དགོ།
- ༣། འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ས་ཁྱོན་ཡོངས་ལུ་ལུབ་དགོ།

སྤོར་འཇུག།

༢. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གིས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་གི་ ཚུའི་ཐོན་ལུངས་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་
དོན་ ཆམཉམ་ལུ་ལུབ་དགོ།

ཆམེད།

༣. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་དང་འབྲེལ་ཆགས་མེད་པའི་ བཅའ་ཁྲིམས་དང་ སྤྱིག་གཞི་ བདག་སྐྱོང་
གི་ཡིག་འཛིན་ གཞན་ཚུ་གི་དགོངས་དོན་ཚུ་ག་ར་ ཆམེད་ཨིན།

ལེའུ་ ༡ པ།

གཞི་རྩ།

དགོས་དོན།

༤. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གི་དགོས་དོན་ནི་:

- ༡) རྒྱུ་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་ དཔལ་འབྱོར་ལུ་ཕན་ཅུས་དང་ མི་སྡེ་ལུ་འབྲེལ་མཉམ་ མཐའ་
འཁོར་ལུན་བརྟན་གྱི་ ལམ་ལུགས་ཐོག་ལས་ སྤྱང་སྐྱོབ་དང་ ཉམས་སྲུང་ ཡང་
ན་ འཛིན་སྐྱོང་ངེས་པར་འཐབ་ནི་དོན་ལུ་ཨིན།
- ༢) འོས་འབབ་དང་ལྡན་པའི་གཙུག་སྡེ་ཚུ་གཞི་བཙུགས་འབད་ནི།

རྒྱུ་ཐོན་ཁུངས་ཀྱི་ཐོབ་དབང།

- ༥. ་) རྒྱུ་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་རྒྱ་དངོས་ཨིནམ་ལས་ རྒྱུ་ཐོན་ཁུངས་དང་
འགམ་ཚུ་བརྩིས་པའི་ རྒྱུ་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་གི་ ཐོབ་དབང་ཚུ་ རྒྱལ་ཁམས་ལུ་
ཡོད་པ་ཨིན།
- ༢) རྒྱལ་གཞུང་འདི་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱུ་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་གི་ མི་མང་གཉེར་འཛིན་པ་
ཨིནམ་ལས་ རྒྱུ་ཐོན་ཁུངས་འདི་ནང་བཀོད་མི་ གཞི་རྩ་ཚུ་དང་འབྲེལ་ཏེ་
སྤྱང་སྐྱོབ་དང་ ཉམས་སྲུང་ ཡང་ན་ འཛིན་སྐྱོང་ངེས་པར་འཐབ་དགོས་ཨིན།
- ༣) མི་ངོ་ལེ་བཞུག་ཏུ་ལུ་ འགོ་བམའི་གཞི་རྟེན་དགོས་མཁོ་དོན་ལུ་ ཉེན་སྲུང་
ཅན་དང་ ཟད་འགོ་རན་པའི་ཐོག་ རྒྱལ་ངམ་སྡེ་ཐོབ་ལམ་ཡོད།

རྒྱུ་ཐོན་ཁུངས་གཅིག་བསྐྱེལ་འཛིན་སྐྱོང།

༦. རྒྱུ་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་ མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་གོང་འཕེལ་ འཛིན་སྐྱོང་ ཉམས་སྲུང་དང་ རྒྱུ་
ཐོན་ཁུངས་བཏང་པར་སྤྱོད་ཐབས་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་རྒྱུ་ཐོན་ཁུངས་འཛིན་སྐྱོང་གི་འཆར་གཞི་
ཅིག་བཀོད་སྐྱིག་འབད་ནི།

མི་སྡེ་གིས་ཚུའི་ཐོན་ཁུངས་འཛིན་སྐྱོད་

ཧ. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ཚུའི་ཐོན་ཁུངས་གཅིག་བརྒྱུལ་འཛིན་སྐྱོད་ནང་ མི་སྡེ་ཚུ་
གིས་འབྲེལ་གཏོགས་འབད་དགོཔ་དང་ ཁེ་ཕན་སྤོད་མི་ཚུ་དང་ འབྲེལ་ཡོད་འབྲེལ་གཏོགས་
པ་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ནང་བཀོད་པའི་ལམ་ལུགས་དང་འབྲེལ་ གོས་
བསྟན་འབད་དགོ།

ཚུ་ཀྱའི་ས་ཁོངས་སྤྱང་སྐྱོབ་

༩. ཚུ་ཀྱའི་ས་ཁོངས་ཀྱི་ས་གནས་ཚུའི་སྤྱང་སྐྱོབ་དང་ ཉམས་སྤྱང་ འཛིན་སྐྱོད་ཚུ་ནང་ མི་རིང་
གེ་ར་གིས་མཉམ་འབྲེལ་འབད་དགོ། མཉམ་འབྲེལ་འབད་དགོ་པའི་ཐོབ་དབང་དང་དང་གན་
ཁུངས་ཚུའི་བྱུང་ཆ་འདི་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་དེ་མིགས་ལུ་སྤྱད་ཐབས་ཀྱི་བྱུང་ཆོས་ག་ར་
ལུ་བྱུང་ཨིན།

བཅོམ་གྲིབ་བཏང་མི་ཚུ་གིས་ རིན་དུལ་སྤོད་ཅི་འགཞི་ཅུ།

༩. ཚུའི་འཐོན་ཁུངས་ཚུ་ནང་བཅོམ་གྲིབ་གཏང་མི་ མི་རིང་ལུ་ བྱིང་རྒྱུད་དང་ གནོད་སྐྱོན་
ཉེས་སྐྱོན་གང་རུང་བྱུང་མི་ལུ་ བཅོམ་ཞུགས་དང་ སྤངས་ཐབས་ འུགས་པལ་ དཀའ་ངལ་
མར་པལ་ བཅོས་ཐབས་ སྐར་གསོ་ཚུ་གི་ འགན་འཁུལ་ཡོག།

སྤོད་མི་གིས་ བླ་འཇུས་སྤོད་ཅི་འགཞི་ཅུ།

20. ཚུ་བཏོན་མི་ ཡང་ན་ སྤོད་མི་གིས་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་དང་ དེའི་སྤྱི་གཞི་ཚུ་ནང་ ཆེད་དུ་
བཀོད་མི་ བླ་འཇུས་ཅིག་སྤོད་དགོ།

བརྟེན་གྱི་ཐོབ་དབང་

- 22. ཀ) མི་ཁུངས་ཆ་མཉམ་ལུ་ ཚུ་དང་འབྲེལ་བའི་ བརྟེན་གྱི་ཐོབ་དབང་ཡོད།
- ཁ) རྒྱལ་ཡོངས་མཐའ་འཁོར་སྤྱང་སྐྱོབ་ཀྱི་བཅའ་ཁྲིམས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ ཅན་མའི་
དོན་ཚན་ ༢༡ པའི་དགོངས་དོན་ཚུ་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ལུ་འཇུག་དགོ།

ལེའུ་ན་ པ།
དབང་འཛིན་གྱི་ ལཱ་འགན་དང་ དབང་ཚད།

རྒྱལ་ཡོངས་མཐའ་འཁོར་ལྷན་ཚོགས།

༡༢. རྒྱལ་ཡོངས་མཐའ་འཁོར་ལྷན་ཚོགས་འདི་ རང་དབང་ཅན་གྱི་དབང་འཛིན་ཅིག་ཨིན་མ་
 ད་ ལྷན་ཚོགས་འདི་གིས་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གིས་སྤོད་མི་ དབང་ཚད་དང་ ལཱ་འགན་ཚུ་
 བསྟར་སྤོད་འབད་དགོ།

རྒྱལ་ཡོངས་མཐའ་འཁོར་ལྷན་ཚོགས་གྱི་ དབང་ཚད་དང་ ལཱ་འགན།

༡༣. རྒྱལ་ཡོངས་མཐའ་འཁོར་ལྷན་ཚོགས་གྱིས་ཅེ་
- ༡) བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ བསྟར་སྤོད་འབད་ནི་གཏན་འཁེལ་འབད་དགོ།
 - ༢) རྒྱལ་ཡོངས་ཚུའི་ཐོན་ཁུངས་གཅིག་བསྐྱིལ་འཛིན་སྐྱོང་གི་ འགོ་འདྲེན་འབབ་
 དགོ།
 - ༣) ཚུད་ཚུའི་ཐོན་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བའི་ གཤམ་གསལ་གྱི་གནད་དོན་ཚུ་གུ་ མི་ངོ་
 དང་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་ཚུ་གར་ལུ་ཁྱབ་ཚད་ཡོད་པའི་བཀོད་རྒྱ་གནད་དགོ་
 - ༡) བསྐྱར་གསོ་དང་ རྩོམ་བཅོས་ ཡངས་ཆག་ཚུའི་ཐབས་ལམ།
 - ༢) ས་གནས་དང་ས་ཁོངས་ ལུང་ཕྱོགས་ རྒྱལ་ཡོངས་རྒྱུད་དེ་ འཆར་གཞི་
 དང་སྤྱད་སྐྱོབ་ འཛིན་སྐྱོང་འབད་ནི།
 - ༣) ཚུད་འབྲེལ་བའི་ཤེས་ཡོན་དང་ ཞིབ་འཇོལ་ ཞིབ་འཇུག་ཡར་འཕར་
 གཏང་ནི།
 - ༤) ཚུལ་ཡན་པ་དང་ ལུས་ལུགས་ལྡན་པའི་འཕུལ་རིག་ཡར་འཕར་གཏང་ནི།
 - ༥) རྒྱལ་ཡོངས་སྲིད་བྱུས་དང་འཆར་གཞི་ ལས་རིམ་ཚུ་ནང་ ཚུད་གཙོ་བོ་
 ཅིག་སྟེ་བཅོལ་ནི།

༤) རྒྱལ་སྤྱོད་ཚད་ ཡང་ན་ རྒྱལ་སྤྱོད་ལུངས་དེ་ ཡུན་བརྟན་ཅན་གྱི་འཛིན་སྐྱོང་
དང་སྤྱོད་ཐངས་ལེགས་བཅོས་དོན་ལུ་ ལག་ཆེས་སྡེ་མཐོང་བའི་དམིགས་
བསལ་ ཡང་ན་ སྤྱིར་གཏང་གི་གནད་དོན་གང་ཅུང་།

ང.) བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གི་ དགོས་དོན་འགྲུབ་ནི་ལུ་ ཐབས་ཤེས་དང་ འཆར་གཞི་
ལས་རིམ་ཚུ་ དང་ལེན་འབད་ནི།

ཅ.) བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ནང་ཡོད་མི་ དགོངས་དོན་ཚུ་ བསྐྱར་སྤྱོད་དང་ ལག་ལེན་གྱི་
དོན་ལུ་ ལྷན་ལག་དང་ ལས་ཚོགས་ རོཾ་བ་ལས་སྡེ་ ཡང་ན་ ཚོགས་ཚུངས་གང་
ཅུང་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་སྡེ་ རོཾ་འཛིན་འབད་ནི།

ཆ.) རྒྱལ་སྤྱོད་ཚད་ཀྱི་གནས་ཚད་དང་ ལམ་སྟོན་བཟོ་དགོ།

ཇ.) རྒྱུ་རྒྱས་གང་ཅུང་ རྒྱལ་སྤྱོད་ལུངས་ནང་གཏང་ནིའི་དོན་ལས་ བཅོཾ་རྒྱུ་རྒྱུར་བརྟོན་
གྱི་གནས་ཚད་བཟོ་དགོ།

༩.) རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱིས་ རྒྱུ་རྒྱས་ལུ་མཐའ་ཚད་གཞི་སྤྲིད་ནི།

༡༠.) རྒྱལ་སྤྱོད་ཚད་ཀྱི་གནས་ཚད་དང་ བཅོཾ་རྒྱུ་རྒྱུར་བརྟོན་གྱི་གནས་ཚད་ཀྱི་ ལྷ་
རྟོག་བྱ་སྟོཾ་བཟོ་དགོཾ་དང་ ལྷ་རྟོག་འབད་དགོ།

ཐ.) ཞབས་རྟོག་སྤུལ་མི་གིས་སྤུལ་བའི་ རྒྱལ་བཀའ་སྟེཾ་དང་ བཅོཾ་རྒྱུ་རྒྱུར་བརྟོན་
ཞབས་རྟོག་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ སྤྱོད་དགོཾ་པའི་སྐྱེཾ་ཡོན་དང་འཇུས་ག་དེ་སྟེཾ་ཡོད་ཅུང་
བཅོཾ་རྒྱུ་རྒྱུར་བརྟོན་གྱི་སྐྱེཾ་ཡོན་དང་ རྒྱ་བརྟོན་ནིའི་སྐྱེཾ་ཡོན་ དེ་ལས་འཇུས་གཞན་
ཚུ་གི་ཚད་གཞི་བཟོ་དགོ།

ད.) རྒྱལ་སྤྱོད་བྱུས་དང་ སྤྲིད་གཞི་ གནས་ཚད་ ལམ་སྟོན་ དེ་ལས་ རྒྱུ་རྒྱས་འབྲེཾ་
བའི་གནད་དོན་གཞན་ཚུ་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དེ་ གཞུང་ལུ་བཀའ་སྟེཾ་བ་སྤུལ་དགོ།

- ན) འབྲེལ་ཡོད་ཁེ་རྒྱུད་ཅན་ཚུ་དང་ གྲོས་བསྟུན་གྱི་ཐོག་ལས་ མཚོ་ ཡང་ན་ གཙུང་ ཚུ་ ལུ་ལས་ ཡང་ན་ དེ་འེ་ཆ་ཤས་གང་རུང་ མཐའ་འཁོར་ཉམས་སྤངས་དང་ ལག་ ལེན་གཞན་གྱི་དོན་ལུ་ ངོས་འཛིན་གསལ་བསྒྲགས་འབད་ནི། གསལ་བསྒྲགས་ དེ་འབད་མ་ད་ ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ དགོས་དོན་དང་འཇུག་ གནས་ཚད་དང་ཚད་ གཞི་ཚུ་བཀའ་ཚོག།
- པ) ཚད་ལྷན་དབང་འཛིན་ཚུ་གི་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་འོག་བསྟར་སྦྱོང་གི་ལྷ་རྟོག་ འབད་དགོ།
- ཕ) དུས་དང་དུས་སུ་སྟན་ལུ་བཟོ་སྟེ་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་དང་སྤྱི་ཚོགས་ལུ་ཕུལ་ནི།
- བ) ཟུང་ཕྱོགས་དང་ མང་ཕྱོགས་ཀྱི་ ཚུ་དང་འབྲེལ་བའི་ཡིག་འཛིན་ཚུ་ ཆ་འཛིག་གི་ དོན་ལུ་ སྤྱི་ཚོགས་ལུ་ གྲོས་འདེབས་ཕུལ་ནི།
- མ) བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གི་ སྤྱི་གཞི་ཚུ་ནང་ ཆེད་དུ་བཀོད་བ་ལྟར་དུ་ དེ་གི་དབང་ ཚད་དང་ ལཱ་འགན་ཚུ་ མི་ངོའམ་ ཚད་ལྷན་དབང་འཛིན་ཚུ་ལུ་ འགན་སྦྱོང་ འབད་ཚོག།

རྒྱལ་ཡོངས་མཐའ་འཁོར་ལྷན་ཚོགས་ ཡིག་ཚང་གི་ལཱ་འགན།

༡༥. ཡིག་ཚང་དེ་གིས་འབད་དགོཔ་ཚུ་ཡང་:

- ༡) ཚུའི་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་གི་ ཐོ་བཀོད་འབད་ནི།
- ༢) འབྲེལ་ཡོད་ཁེ་རྒྱུད་ཅན་ཚུ་དང་ གྲོས་བསྟུན་ཐོག་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚུའི་ཐོན་ ཁུངས་གཅིག་བསྐྱེལ་འཛིན་སྦྱོང་འཆར་གཞི་ ཕྱོགས་སྤྱི་གཙུག་དང་ གྲ་སྤྱི་གཙུག་འབད་དེ་ གནང་བ་ལུ་མི་ཆེད་དུ་ ལྷན་ཚོགས་ལུ་ཕུལ་ནི།
- ༣) ཚུའི་ཐོན་ཁུངས་ཀྱི་གནས་སྤངས་ ལྷ་རྟོག་འབད་དེ་ དེའི་བརྟེན་དོན་ ཕྱོགས་སྤྱི་གཙུག་ དང་ དབྱེ་དཔྱད་ཐོག་ ལུ་བསྐྱེལ་གཏང་ནི།
- ༤) ལྷན་ཚོགས་ལུ་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་འོག་དགོངས་དོན་ཚུ་ བདག་སྦྱོང་འཐབ་ནི་ལུ་ རྒྱབ་སྦྱོར་འབད་ནི།

- ཅ) བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ལུ་ གནས་མ་གནས་ ལྷོག་འབད་ནི།
- ཆ) ཚད་ལཱ་དབང་འཛིན་ཚུ་ལས་ ཚུའི་རྒྱ་ཚད་དང་ འབབ་ཚད་ སྤུས་ཚད་ཚུ་གི་ གནད་སྤྱད་ལེན་ནི།
- ཇ) ཚུའི་སྤྱོད་ཐངས་དང་ འཕྲོ་བརྒྱུག་མར་ཕབ་ ཡུན་བརྟན་ཐོག་ལུ་སྤྱོད་ནིའི་ ཐབས་ ཤེས་ཚུ་ ཡར་ཤུག་གཏང་ནི་བཟུམ་པའི་ ཚུའི་ཉམས་སྲུང་དང་ འཛིན་སྐྱོང་ གོང་ འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ ཞིབ་འཇོལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེལ་འབད་ནི་ ཡང་ན་ འགོ་འཛུགས་ འཐབ་ནི།
- ཉ) མི་མང་ལུ་ ཚུ་ཡུན་བརྟན་ཐོག་ལུ་སྤྱོད་དགོ་པའི་སྐོར་ ཤེས་ཡོན་དང་ སྦྱོང་བརྩམས་ གོ་བཟང་ དེ་ལས་ གཞན་མི་མང་ ཕྱིར་ཁྲུབ་ལས་རིམ་ཐོག་ལས་ བརྒྱུད་འབད་ བྱི།
- ཏ) བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་ དོན་ཚན་༣༡ པའི་ཐོག་ལུ་ གནང་བ་སྤྱོད་མི་དང་ མཐའ་ འཁོར་གནས་སྤངས་གྱི་ཉོགས་མེད་གནང་བ་སྤྱོད་མི་ཚུ་གི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཐོ་མཛོད་ བཞག་ནི།
- ཐ) བདག་སྐྱོང་གིས་གོས་ཚོད་གྲུབ་མི་ གནད་དོན་ཚུ་ལྟམ་གྱི་ ཤུལ་ཐོ་བཞག་ནི་ བཟུམ་ཏེ་ ཚུའི་ཐོན་ཁུངས་གྱི་ གནས་སྤྱད་དང་བརྟན་དོན་ཚུ་ བསྐྱེལ་ལེན་དང་ རྒྱུ་ སྐྱོང་འཐབ་ནི།
- ད) དུས་རིམ་བཞིན་དུ་ བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་ལག་ལེན་སྐོར་ ལྷན་ཚོགས་ལུ་ ལྷན་ རྒྱ་སྤུལ་ནི་དང་།
- ན) གཞན་ཡང་ ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་གནང་མི་ལཱ་འགན་ ཡང་ན་ འགན་ཁུངས་ཚུ་བསྐྱེལ་ བྱི།

ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་ཚུ་གི་དབང་ཚད་དང་ ལུ་འགན།

༡༥. ལྷན་ཚོགས་ལུ་ དུས་རིམ་སྟོན་ལུ་ཕུལ་ནི་བརྩིས་ཏེ་ ལག་ལེན་གྱི་དམིགས་བསལ་འགན་
ཁུངས་ཚུ་ གཤམ་གསལ་གྱི་དོ་ ཚབ་ལས་སྡེ་ ཡང་ན་ ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ གཏན་འཁེལ་བཟོ་
མི་ གཞན་ག་རང་ལུ་ཕོག་པ་ཨིན།

ཀ) ཁྲོམ་སྡེ་ཚུ་ནང་ ཉེན་སྲུང་ཚན་དང་ ལྡང་ལེས་ཚན་ འཕུང་བརྟུབ་པའི་ཚུ་ དེས་
གཏན་ཡོད་པ་བཟོ་ནི་དང་ བཅོམ་ཚུའི་འཛིན་སྐྱོང་ལེགས་ཤོམ་སྡེ་འབད་ནིའི་འགན་
ཁུངས་དེ་ ཞབས་ཏོག་ལྷན་ཁག་དང་ གོང་སྡེ་ལས་འཛིན་ཚུ་ལུ་ཕོག་པ་ཨིན།

ཁ) དོན་ཚན་ (ཀ) པའི་འོག་ལུ་མ་ཚུད་པའི་རིགས་ རྫོང་ཁག་དང་ དུང་ཁག་ རྟེན་
འོག་བདག་སྐྱོང་ཚུ་གིས་ གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་དང་ཅིག་ཁར་ མཉམ་འབྲེལ་དང་
རྒྱབ་སྐྱོར་ཐོག་ལུ་ རྫོང་ཁག་དང་ དུང་ཁག་ རྟེན་འོག་ སྤྱི་འོག་གི་གནས་རིམ་
ནང་ ཉེན་སྲུང་ཚན་དང་ ལྡང་ལེས་ཚན་ འཕུང་བརྟུབ་པའི་ཚུ་ བཟུམ་སྡེལ་འབད་
ནིའི་འགན་ཁུངས་དེ་ རྫོང་ཁག་ཚོགས་འདུ་དང་ རྟེན་འོག་ཚོགས་སྡེ་ལུ་ཕོག་པ་
ཨིན།

ག) ཁྲོམ་སྡེ་དང་ གོང་གསེབ་གྱི་ ས་གནས་ཚུ་ནང་ འཕུང་ཚུའི་སྤྱི་ཚད་ ལྷ་རྟོག་
འབད་ནིའི་འགན་ཁུངས་དེ་ གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་ལུ་ཕོག་པ་ཨིན།

ང) ས་ཞིང་ལག་ལེན་དང་ ཞིང་ཚུ་ རྒྱ་ཁའི་ས་ཁོངས་འཛིན་སྐྱོང་ བགས་ཚལ་ནང་གི་
ཚུའི་ཐོན་ཁུངས་ ཚུས་འདུམ་ཚུ་ རྒྱ་ཁའི་ས་ཁོངས་ཚུ་ སྤྱི་ཚུའི་འབད་ནིའི་
འགན་ཁུངས་དེ་ སོ་ནམ་ལྷན་ཁག་ལུ་ཕོག་པ་ཨིན།

ཅ) རྒྱ་མཚན་དང་ འབྲེག་མཚོ་བད་པའི་ཚུ་རུད་གྱི་དཀའ་ངལ་བརྩིས་པའི་ ཚུའི་ཐོན་
ཁུངས་གྱི་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཚས་ཚུ་གི་སྤིད་བྱས་དང་ བཟོ་བཀོད་བཟོ་ནི་ རྒྱལ་
ཡོངས་ཚུའི་ཐོན་ཁུངས་གཅིག་བསྐྱེལ་འཛིན་སྐྱོང་འཆར་གཞིའི་དོན་ལས་ ཚུའི་
ཐོན་ཁུངས་གྱི་གནས་སྤུད་ བསྐྱེལ་ལེན་དང་ དབྱེད་ཕུད་ རྒྱབ་སྡེལ་གཏང་ནི་དང་
ཚུའི་གཏང་ཚད་དང་ རྒྱ་གཤམ་སྤྱི་གསལ་རོ་བརྩིས་པའི་ ཚུའི་འབབ་ཚད་ ལྷ་རྟོག་
འབད་ནིའི་འགན་ཁུངས་དེ་ བསྐྱོར་རྒྱས་ལྷན་ཁག་ལུ་ཕོག་པ་ཨིན།

- ཀ) བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ནང་ཡོགས་སུ་བཀོད་དེ་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་ དེ་མིན་ རྒྱུག་བཟོ་སྐྱེད་དང་ གཞན་ཡང་ འབྲུག་གློག་མེད་བཅའ་ཁྲིམས་དང་འབྲེལ་བའི་འབྲེལ་ཡོད་ལས་རིགས་ཚུ་གི་འགན་ཁུར་དེ་ འབྲུག་གློག་མེད་བང་འཛིན་ལུ་ཕོག་པ་ཡིན།
- ཁ) རྒྱལ་བརྟེན་པའི་ རྒྱན་པའི་ཚབས་ཆེན་གྱི་གྲྭ་སྤྱི་གཞི་དང་ མར་མབ་གྱི་འགན་ཁུར་དེ་ བཅའ་ཁྲིམས་དང་ཕྱོད་འཛིན་ལྷན་ཁག་ལུ་ཕོག་པ་ཡིན།
- ག) རྒྱལ་གྲུ་དང་ རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་གིས་ནང་ རྒྱལ་ཕྱོད་ཁུར་གྱི་གཞན་དོན་གོ་བརྟེན་སྤྱི་ལོ་འགན་ཁུར་དེ་ ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག་ལུ་ཕོག་པ་ཡིན།
- ང) ཕྱིན་རྒྱལ་ཅན་གྱི་ རྒྱན་ཚུ་དང་ རྒྱལ་ཚུ་ མ་ཚུ་ གནས་ཚུ་ལ་སོགས་པའི་ཉམས་སྲུང་འབད་ཅི་གི་འགན་ཁུར་དེ་ རྒྱ་ཚང་དང་ ཚོས་སྤྱི་ བཅའ་ཁྲིམས་དང་ཕྱོད་འཛིན་ལྷན་ཁག་དང་མཉམ་འབྲེལ་ཕོག་ འབྲེལ་ཡོད་ས་གནས་གཞུང་ཚུ་ལུ་ཕོག་པ་ཡིན།
- ཅ) ཤེས་ཡོན་དང་ མི་མང་གོ་བརྟེན་ གཞུང་དང་སྤྱི་ལོ་འགན་ཁུར་དེ་ འབྲེལ་ཡོད་ས་གནས་འབྲེལ་ ཡུལ་དྲུག་བརྟེན་ཕོག་ རྒྱལ་ཕྱོད་ཁུར་གྱི་ཕོག་པ་ལྷན་ཁག་ལུ་ཕོག་པ་ཡིན། རྒྱལ་ཕྱོད་ཁུར་འབད་ཅི་འགན་ཁུར་དེ་ མི་སྤྱི་ལོ་འགན་ཁུར་དང་ བརྟེན་བརྟེན་ཚུ་ལུ་ཕོག་པ་ཡིན།

26. འགན་ཁུར་དེ་ཚུ་ ཚང་ལྷན་དབང་འཛིན་ཚུ་ལུ་ ཁྲིམས་ལུགས་གཞན་གྱི་ཕོག་པ་ལས་ཕོག་པའི་དབང་ཚད་དང་ ལཱ་འགན་ ཡང་ན་ འགན་ཁུར་ཚུ་གི་ ལ་སྐོང་ལུ་ཕོག་པ་ཡིན། ཚང་ལྷན་དབང་འཛིན་ཚུ་གི་ རྒྱལ་ཕྱོད་ཁུར་ལས་སྤྱི་ལོ་འགན་ཁུར་དེ་ ཤེས་རིགས་བསལ་གྱི་འགན་ཁུར་ཚུ་ འབག་དགོས་ཡིན།

ལེའུ་ ༤ པ།

ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་ཚུ་གིས་ ལག་ལེན་འཐབ་ནིའི་ཐབས་ལམ།

ལག་ལེན་ཐབས་ལམ།

- ༡༧. ཀ) ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་ཚུ་གིས་ རང་གི་དབང་ཆའི་གོ་སྐབས་ནང་འཁོད་ བཅའ་
ཁྲིམས་འདི་ ལག་ལེན་འཐབ་ནིའི་རྒྱབ་སྐྱོར་ལུ་ ལེའུ་འདི་ནང་བཀོད་མི་ ཐབས་
ལམ་ཚུ་བརྩིས་ཏེ་ ཐབས་ལམ་གཞན་ཚུ་ དང་ལེན་འབད་དགོ།
- ཁ) ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་ཚུ་གིས་ རོན་ཚན་འདི་ནང་བཀོད་མི་ རང་སོའི་དབང་ཆ་ཚུ་
བསྐྱར་སྐྱོད་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ ལྷན་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བ་འཐབ་དགོ།
- ག) བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་གཞི་རྩ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ གཅིག་མཐུན་དང་ རོན་སྐྱིན་ཅན་
གྱི་ལག་ལེན་ རེས་པར་འབྱུང་ཐབས་ལུ་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་ཚུ་གིས་ ལྷན་
ཚོགས་དང་གོས་བསྐྱར་ཐོག་ལུ་ རྒྱའི་ཐོན་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བའི་ རྒྱིག་གཞི་ཚུ་
བརྩམ་ཚོག།

དབུལ་འབྲེལ་གྱི་ཐབས་ལམ།

- ༡༨. ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་ཚུ་གིས་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཁྲིམས་ལུགས་
གཞན་དང་ མཐུན་པའི་ཐོག་ལུ་ འབད་ཚོགས་དེའང་
 - ཀ) རྒྱབ་ཁྲིམས་སྲེལ་ཞབས་ཏོག་གི་སྐྱེ་འབྱས་དང་ བཅོམ་ཚུ་བཀོད་ནིའི་ཞབས་ཏོག་གི་
སྐྱེ་འབྱས་ དེའམ་གཞན་ཡང་ ཚེད་དུ་བཀོད་མི་ ཞབས་ཏོག་གི་སྐྱེ་འབྱས་ཚུ་
བཀའ་ནི་དང་ བསྐྱེལ་ལེན་འབད་ནི།
 - ཁ) གནད་དོན་གཞན་གྱི་ཁངས་སུ་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གི་ དགོས་དོན་འགྲུབ་ནི་ལུ་
ཕན་པའི་ རྒྱའི་ཐོན་ཁུངས་ལྷན་བརྐྱེད་ཐོག་ལུ་སྐྱོད་ནི་དང་ རྒྱའི་འཕྲོ་བརྒྱུག་མར་
ཕབ་རྒྱབ་ནི་ གསར་གཏོད་ལས་འགུལ་དང་ འབྲུལ་རིག་ ལྷ་རིམ་ཚུ་གི་ དཔེ་
བུལ་པའི་འབད་བཅོམ་གྱི་དོན་ལུ་ དང་འདོད་མཐུན་རྒྱུན་སྐྱོད་ནི།

སྐྱེད་སྐྱེད་དང་ མི་སྐྱེད་ལས་ཚོགས་ཀྱི་འབྲེལ་གཏོགས།

- 19. ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་ཚུ་གིས་ རྒྱ་དང་འབྲེལ་བའི་གཞི་རྒྱུ་མཁོ་ཆས་དང་ ཞབས་ཏྲུག་ཚུ་ འགྲུབ་ཞིའི་དོན་ལུ་ མི་སྐྱེད་ལས་ཚོགས་བརྩམ་པའི་ སྐྱེད་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ འགན་འཛིན་བཟོ་དགོས་དང་ ཡང་ན་ བདེ་ཐབས་གཞན་ཚུ་འབྲིག་ཚོགས།
- 20. རྒྱ་དང་འབྲེལ་བའི་གཞི་རྒྱུ་དང་ ཞབས་ཏྲུག་ཚུ་ གལ་སྲིད་སྐྱེད་སྐྱེ་མངའ་འོག་སོང་ཚེ་ ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ རྒྱའི་གོང་ཚད་ཚུ་ བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དོན་ཚན་ 4(ག) པ་དང་འབྲེལ་ ཏེ་ ཚད་འཛིན་འབད་དགོ།

གོ་བདེ་དང་ ཕྱིར་ལུབ།

- 21. ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་ཚུ་གིས་ ཤེས་ཡོན་དང་ རྒྱུང་བརྒྱུ་ གོ་བདེ་ ཕྱིར་ལུབ་བརྒྱུད་ ལས་རིམ་ཚུ་གི་ཐོག་ལས་ རྒྱའི་ཐོན་ཁུངས་ལུན་བརྟན་ཐོག་ལུ་རྒྱུད་དགོ་པའི་སྐོར་ མི་མང་ ལུ་ བརྒྱུད་འབད་དགོ།

ཞིབ་འཚོལ་ཐབས་ལམ།

- 22. ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་ཚུ་གིས་ རྒྱའི་རྒྱུད་ཚད་དང་ འཕྲོ་བརྒྱུག་མར་ཡབ་ དེལས་ རྒྱལ་ལུན་ བརྟན་ཐོག་ལུ་རྒྱུད་ནི་ཡར་ཤུག་གཏང་ནིའི་ ཐབས་ཤེས་ཚུ་བརྩམ་པའི་ རྒྱའི་ཉམས་སྲུང་དང་ འཛིན་སྐྱོང་ གོང་འཕེལ་ཚུ་གི་སྐོར་ ཞིབ་འཚོལ་འབད་ནིའི་སེམས་བསྐྱུལ་འབད་དགོ། ཡང་ ལ་ འགོ་འབྲེན་འབབ་དགོ།

ལེའུལ་ པ།

རྒྱུ་ཐོན་ཁུངས་ཀྱི་ འཆར་གཞི་དང་འཛིན་སྐྱོང་།

རྒྱལ་ཡོངས་རྒྱུ་ཐོན་ཁུངས་གཅིག་བསྐྱེལ་འཛིན་སྐྱོང་འཆར་གཞི།

- ༢༣. ཀ) ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་དེ་གིས་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་ཚུ་གི་ རྒྱལ་སྐྱོར་ཐོག་ལུ་
རྒྱུ་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་ ཉམས་སྲུང་དང་ གོང་འཕེལ་ འཛིན་སྐྱོང་གི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་
ཡོངས་རྒྱུ་ཐོན་ཁུངས་གཅིག་བསྐྱེལ་འཛིན་སྐྱོང་གི་འཆར་གཞི་བཟུམ་སྟེ་ ཅུས་
ཟིམ་བཞིན་དུ་ ཅུས་མཐུན་བཟོ་དགོ།
- ཁ) ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་འཆར་གཞི་འདི་ ཆ་འཛོག་མ་མཛད་བའི་སྟེ་གོང་ལུ་ མི་མང་དང་
གཅིག་ཁར་ རྩོམ་བསྐྱུན་འབད་དགོ།
- ག) ལྷན་ཚོགས་དང་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་ཚུ་གིས་ རྒྱ་དང་འབྲེལ་བའི་གྲོས་ཚེད་ཆ་
མཉམ་ནང་ འཆར་གཞི་འདི་ལུ་ ངོས་ལེན་གནང་དགོ།
- ང.) འཆར་གཞི་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་དང་ འཆར་གཞི་ དེ་ལས་ ལས་ཟིམ་
ཚུ་ནང་ཚུད་དགོ།

གཙང་རྒྱུ་ཐོན་ཁུངས་འཛིན་སྐྱོང་འཆར་གཞི།

- ༢༤. ཀ) ཡིག་ཚང་དེ་གིས་ གཙང་རྒྱུ་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་ཚུ་གིས་གྲོགས་རམ་ཐོག་ལུ་
བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གི་དོན་ཚན་ ༡༧ པའི་ནང་བཀོད་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ གཙང་
རྒྱུ་ཐོན་ཁུངས་འཛིན་སྐྱོང་གི་འཆར་གཞི་འདི་ དོན་ཚན་འདི་འོག་ལུ་བཟུམ་པའི་འཆར་
གཞི་ཚུ་ལུ་ ཅུས་ཟིམ་བཞིན་དུ་ ཅུས་མཐུན་བཟོ་དགོ།
- ཁ) དོན་ཚན་ ༡༣(༡) པའི་འོག་ལུ་བཟོ་བའི་ རྒྱལ་ཡོངས་རྒྱུ་ཐོན་ཁུངས་གཅིག་
བསྐྱེལ་འཛིན་སྐྱོང་གི་འཆར་གཞི་འདི་ དོན་ཚན་འདི་འོག་ལུ་བཟུམ་པའི་འཆར་
གཞི་ཚུ་ལུ་ རྩབ་ཚད་ཡོད་པའི་ལམ་སྟོན་ཨིན་པའི་ཆ་འཛོག་ཡོད།

ཚུལམ་ཚུ་གི་ ཚུཚད་ཉུང་མཐའི་ཚད་གཞི།

༢༥. ཀ) ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་ཚུ་དང་ མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་ལུ་ ཚུ་
 མཐའི་ས་གནས་དང་ དེ་ནང་གི་སྡེ་ཤིང་དང་ རློག་ཆགས་ཚུ་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་དང་
 ཉམས་སྲུང་འབད་ནི་ལུ་མཁོ་བའི་ ཚུལམ་གྱི་ཚུཚད་ ཉུང་མཐའི་ཚད་གཞི་ཅིག་
 བཟོ་དགོ།
- ག) དོན་ཚན་འདི་གི་ཐོག་ལས་ ཐག་བཅད་མི་ཚུ་ ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ གསལ་
 བསྐྱབས་འབད་དགོ།
- ཇ) ཡིག་ཚང་གིས་ ཚུཚད་ཀྱི་ཉུང་མཐའི་ཚད་གཞི་དེ་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་གྱི་
 ཉེགས་མེད་གནང་བ་ནང་ བཏོད་དགོ།

ཚུལམ་ཚུ་གི་གཤམ་དང་ འགྲམ་ཚུ་ལུ་ ལཱ་འབད་ཐངས།

༢༦. ཀ) མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་གྱི་ཉེགས་མེད་གནང་བ་ཐོག་ ལས་རིགས་ཚུ་གཞི་
 བརྩམས་དང་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་མ་གཏོགས་ མི་རོག་གིས་ཡང་ ཚུལམ་གྱི་
 གཤམ་དང་འགྲམ་ ཡང་ན་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གི་ སྤྱི་གཞི་ནང་བཏོད་མི་
 སའི་རྒྱ་ཚད་ནང་འཁོད་ ལཱ་འབད་ནི་ ཡང་ན་ ཉམ་འཇུལ་འབད་ནི་མེད།
- ག) ནང་གསེས་དོན་ཚན་ (ཀ)ལ་ལུ་མ་གཞོན་པའི་ཐོག་ལས་ ཚུའི་གཤམ་དང་འགྲམ་
 ལས་ བྱེད་དང་རྩོམ་ཞི་ཚུ་ གཞུང་གི་ལས་སྡེ་གཅིག་གིས་ལག་ལེན་འཐབ་
 དགོ།
- ཇ) བཅའ་ཁྲིམས་འདི་བསྟར་སྤོད་ཀྱི་སྐབས་ འབད་བཞིན་ཡོད་པའི་ལཱ་ཚུ་ ལྷན་
 ཚོགས་ཀྱིས་ ཚུ་གཤམ་དང་ ཚུ་འགྲམ་ཚུ་ཉེན་སྐྱོབ་དང་ ཚུ་བཀག་ཆ་མེད་པར་
 གཏང་དགོ་པའི་ ལ་ཚིག་དང་གནས་ཚིག་ བཟོ་མི་ཚུ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ འཕྲོ་མཐུན་
 དེ་འབད་བརྩམ་དགོ།

ལེབ་ལྷན་པ།
གཙང་ཆུ་ལྷན་ཆོས་ལུང་ལྷན་པ།

གཙང་ཆུ་ལྷན་ཆོས་ལུང་གཞི་བཙུགས།

༢༧. ཀ) ཆུ་འོ་ཐོན་ལུང་ས་ཚུ་ ཆུ་ལ་མཐུན་ཐོག་ལུ་ འཛིན་སྐྱོང་འཐབ་ནི་དཀོས་དོན་ལུ་
 གཙང་ཆུ་ལྷན་ཆོས་ལུང་ལྷན་པ། གཞི་བཙུགས་འབད་དགོ།
- ཁ) གཙང་ཆུ་ལྷན་ཆོས་ལུང་བཟོ་ནི་ལུ་ ཐོས་ཐག་གཙང་པའི་སྐབས་ ལྷན་
 ཆོས་ཀྱི་ཁ་ཐུག་ལས་ གཤམ་གསལ་སྡེ་ཚན་གང་རུང་ ཡང་ན་ ཆམ་ཉམ་
 འགུར་ དེགས་མ་ཚད་པའི་ སྡེ་ཚན་ཆུ་ལས་ འཐུས་མི་ཆུ་ ལང་མ་སྡེ་བཙུགས་
 དགོ།
- ༡) ཆུ་སྐྱོད་ཆོས་པ་ ཡང་ན་ ཆུ་སྐྱོད་སྤྱི་མཐུན་ཆོས་པ།
- ༢) ཆུ་སྐྱོག་བཟོ་སྐྱུན་ལས་སྡེ།
- ༣) བཟོ་བྱ་འཐུལ་ཁང།
- ༤) འཐུང་ཆུ་བཀམ་སྡེལ་དང་ གཙང་ཆུ་ལྷན་ཆོས་ལུང་ཉོག་བྱིན་མི།
- ༥) སྤོ་འཆམ་དང་ ལྷ་བཤལ་ལག་ལེན་པ།
- ༦) ཐོ་བཀོད་གྲུབ་པའི་ གཞུང་མིན་མཐའ་འཁོར་ལས་ཆོས་པ།
- ༧) སྤར་སོལ་མི་སྡེ་ གཙོ་བོ་ རང་ལྷན་ཚམ་གྱི་སོ་ནམ་ཞིང་པ།
- ༨) ནགས་ཚལ་ལས་ལུང་ས།
- ༩) ས་གནས་གཞུང་སྐྱོང་དང།
- ༡༠) ཆུ་ལ་ཡོངས་མཐའ་འཁོར་ལྷན་ཆོས་པ།

- ག) གཙང་རྒྱའི་རྒྱ་གཞི་ཚོགས་རྒྱུ་གཞི་བཙུགས་འབད་ཚེ་ཕ་ད་ ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ ཚོགས་རྒྱུ་གིས་ལཱ་འགན་འབད་དགོ་པའི་ས་ཁོངས་དེ་འདྲི་ཨིན་ཟེར་བའི་གསལ་ བསྐྱགས་འབད་དགོ།

གཙང་རྒྱའི་རྒྱ་གཞི་ཚོགས་རྒྱུ་རྒྱ་གི་ལཱ་འགན།

༢༤. གཙང་རྒྱའི་རྒྱ་གཞི་ཚོགས་རྒྱུ་རྒྱ་གི་ལཱ་འགན་རྒྱུ་:

- ག) རང་སོའི་ལས་བྱེད་ས་ཁོངས་ནང་ མི་སྡེ་གིས་ རྒྱའི་ཐོན་ལཱ་དང་གི་སྤྱོད་སྤྲོད་དང་ རྒྱུ་ཐངས་ བོང་འབེལ་ ཉམས་སྲུང་ འཛིན་སྲུང་ དེ་ལས་ བཀག་འཛིན་རྒྱུ་ བྱེད་ཐབས་གཏོགས་ཡེད་འཕར་རྒྱུ་ ཤེས་ཡོན་དང་ལཱ་སྐོ་གཞན་རྒྱུ་དེ་གཏང་ནི།
- ཁ) རྒྱ་གཞི་ཚོགས་ཀྱི་དོན་ལས་ གཙང་རྒྱའི་རྒྱ་གཞི་ཚོགས་འཛིན་སྲུང་འཆར་གཞི་བཟུམ་ནི།
- ག) རང་སོའི་ལས་བྱེད་ས་ཁོངས་ནང་ རྒྱའི་ཐོན་ལཱ་དང་གི་སྤྱོད་སྤྲོད་དང་ ལུན་བརྟན་ འཛིན་སྲུང་གི་ལཱ་རྒྱུ་མཐར་ཕྱིན་སྐབས་ཡོད་ཀྱི་ ལྷན་ཚོགས་དང་སྤྱན་ལུ་འབད་ནི།
- ང) ལྷན་ཚོགས་དང་གཅིག་ཁར་མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་ རྒྱ་གཞི་ཚོགས་ཤོམ་སྤེལ་འཛིན་ རྒྱུ་འབད་ནིའི་དོན་ལས་ དགོས་མཁོ་དང་བསྐྱུན་པའི་གནས་རྒྱུ་རྒྱུ་བསྐྱེལ་ དང་ འཛིན་སྲུང་ བགོ་བཀམ་རྒྱུ་འབད་ནི།
- ཅ) རང་སོའི་ལས་བྱེད་ས་ཁོངས་དང་ རྫོང་ཁག་གིས་མཚམས་ནང་ལུ་ རྒྱའི་ཐོན་ ལཱ་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་རྒྱུ་སེལ་ནི་ལུ་ཐོགས་རམ་འབད་ནི།
- ཆ) ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་བཀོད་རྒྱ་དང་འཁྲིལ་ ལཱ་འགན་ཁ་སྐོང་གཞན་གང་རུང་འབད་ བྱི།

གཙང་ཚུའི་ཚུག་ཞོང་ཚོགས་ཚུང་རྒྱུ་གི།

༢༩. ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ དགོས་མཁོ་དང་འཕྲིལ་ བདེ་དོན་ཐོག་ གཙང་ཚུའི་ཚུག་ཞོང་ཚོགས་ཚུང་
ཅིག་ ཚུ་མེད་གཏང་ཚོགས་འདི་

- ཀ) ཚུའི་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་ལེགས་ཤོམ་སྤེལ་འཛིན་སྐྱོང་འབད་ནིའི་ཁེ་ཕན་ལུ་ བྱབ་དབང་
ཡོད་པའི་ས་ཁོངས་ནང་ ཚུའི་འཛིན་སྐྱོང་གཙུག་སྤེལ་ བསྐྱར་སྐྱིག་འབད་ནིའི་
དོན་ལུ།
- ཁ) གཙང་ཚུའི་ཚུག་ཞོང་ཚོགས་ཚུང་གཞི་བཙུགས་འབད་དགོ་པའི་གནས་སྤངས་ཚུ་
མེད་པ་ཐལ་བ།

ཚོང་ཁག་ཚུའི་འཛིན་སྐྱོང་ཚོགས་ཚུང་།

༣༠. ཚོང་ཁག་ལེ་ནང་ ཚུའི་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་ལེགས་ཤོམ་སྤེལ་འཛིན་སྐྱོང་དང་ཉེན་སྲུང་འབད་ནིའི་དོན་
ལས་ ད་ལེས་ཡོད་པའི་ཚོང་ཁག་མཐའ་འཁོར་ཚོགས་ཚུང་དེ་གིས་ ཚོང་ཁག་ཚུའི་འཛིན་སྐྱོང་
ཚོགས་ཚུང་སྤེལ་ ལཱ་འགན་འབག་དགོ།

**ལེའུ་ ༥ པ།
ཚུབ་ཏོན་ནི་དང་སྐྱོད་ནི།**

འོས་འབབ་བརྟག་དཔྱད་ཀྱི་གནང་བ།

༣༡. ཚུབ་ཏོན་ནིའི་དང་འདོད་སྐྱོད་མི་ མི་རི་ཅིག་གིས་ འོས་འབབ་བརྟག་དཔྱད་མ་འབད་བའི་སྐྱེ་
གོང་ལས་ ལྷན་ཚོགས་ལས་ གནང་བ་ལེན་དགོ། གནང་བ་དེ་ནང་ ཚུ་སྐོད་དང་ ཚུ་སྐྱོད་ལུ་
ཚུ་སྐོད་ནིའི་གནད་དོན་ཚུ་བརྩིས་པའི་ ལ་ཚོག་དང་གནས་ཚོག་ཚུ་ ཚུད་དགོ་པ་ཨིན།

ཚོག་ཐམ་མེད་པ་ཚུ་བཏོན་ནི་དང་སྤྱོད་ནི་ལས་བཀག་འཛིན།

- ༢༢. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ནང་ལོགས་སུ་བཀོད་དེ་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་ དེ་མིན་
 - ༡༧) བཅའ་ཁྲིམས་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་གནང་བ་མེད་པར་ མི་ངོ་ཅིག་གིས་ ཚུ་བཏོན་ནི་དང་
སྤྱོད་ནི་ཚུ་འབད་མི་ཚོག།
 - ༡༨) ཡན་ལག་དོན་ཚན་ (༡༧) ལས་འགལ་ཚེ་ མི་ངོ་ཅིག་ལུ་བཅའ་ཁྲིམས་འདི་འོག་
ལུ་ གཞོད་འགོལ་ཅིག་གི་ཉེས་པ་སྤེན་དགོ།

མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་ཉེས་མེད་གནང་བ་ལས་ཡངས་ཆག།

- ༢༣. ་༡) གཤམ་གསལ་ལོན་ལས་ཚུ་བཏོན་ནི་དང་སྤྱོད་ནི་ཚུ་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་འོག་གི་
ཚུ་བཏོན་ནི་དང་སྤྱོད་ནི་ལུ་ འཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་ཉེས་མེད་གནང་བ་
དགོ་པའི་དགོས་དོན་ལས་ཡངས་ཆག་ཡོད་
 - ༡) ལྷིམ་ནང་སྤྱོད་ནི་དང་
 - ༢) བཅའ་ཁྲིམས་འདི་འོག་ སྤྲིལ་གཞི་ནང་བཀོད་པ་ལྟར་དུ་ འཐའ་ཁྲུའི་བཀྲམ་
སྤེལ་ཚུང་རིམ་དང་ ཞིང་ཁྲུའི་ལས་འཆར་ཚུ།
 - ༣) བཅའ་ཁྲིམས་འདི་འོག་གི་ སྤྲིལ་གཞི་ནང་བཀོད་པ་ལྟར་དུ་ ཚུང་རིམ་ཚུ་
རགས་དང་ ཚུ་འཐམ་ག་ ཡང་ན་ ཚུ་འཁོར་མ་ཁེ་ཚུ།
- ༡༨) མི་ངོ་ཅིག་གིས་ ལྷིམ་ནང་སྤྱོད་ནི་འོག་ལས་ ཚུ་བཏོན་ནི་དང་སྤྱོད་ནི་ཚུ་འབད་
ཚོགས་དང་ འདི་ཡང་མི་མང་འཕྲོད་བསྐྱེན་གྱི་ཚད་གཞི་དང་ མཐའ་འཁོར་གནས་
སྤངས་ཀྱི་ཚད་གཞི་ དེ་ལས་དུས་དང་དུས་སུ་ ཚུ་འོ་འཛོན་སྤྱོད་གི་བྱ་སྐོ་ལེགས་
ཤོམ་གྱི་དོན་ལས་བཀོད་པའི་ཚད་གཞི་ཚུ་དང་འབྲེལ་དགོ།

ག) ཚུ་སྤྱོད་ཚོགས་པ་ ཡང་ན་ ས་ཁོངས་ནང་ཡོད་པའི་ ཁེ་སྲོལ་སྤྱོད་མི་ སྡེ་ཚན་ གཞན་གྱིས་ རོས་ལེན་ཡོད་པའི་ སྲུང་སྲོལ་གྱི་ཐོབ་དབང་དང་ ཡང་ན་ ལམ་ ལུགས་ཡོད་མི་ཚུ་ལུ་ འོག་གི་གནད་དོན་ཚེད་ཏུ་ ཡངས་ཚག་ཡོད་:

- ༡) ཚུ་རྫོང་བཀོལ་ནི་དང་ ས་འོག་གི་ཚུ་བཏོན་ནི་བཙུན་ཏེ་ རྒྱུ་ནང་གི་དགོས་ བའོའི་དོན་ལུ་ མི་ངོ་རང་རྒྱུང་ ཡང་ན་ བཟུམ་རུབ་ཐོག་ལུ་སྤྱོད་ནི།
- ༢) སོ་ནམ་གྱི་དགོས་པ་མཁོའི་དོན་ལུ་ མི་ངོ་རང་རྒྱུང་ ཡང་ན་ བཟུམ་རུབ་ཐོག་ ལུ་སྤྱོད་ནི།
- ༣) བཅའ་ཁྲིམས་འདི་འོག་གི་ སྤྲིག་གཞི་ནང་བཀོད་པ་ལྟར་ཏུ་ ཚུང་རིམ་ཚུ་ རགས་དང་ ཚུ་འབྲམ་ག་ ཡང་ན་ ཚུ་འཁོར་མ་ཁི་ཚུ།

མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱབས་གྱི་ཉོགས་མེད་གནང་བའི་ལུ་ཡིག།

༢༤. ཚུ་བཏོན་ནིའི་ རེ་འདོད་ཡོད་མི་ མི་ངོ་ཅིག་གིས་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱབས་གྱི་བརྟག་ཞིབ་ བཅའ་ཁྲིམས་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ ལྷན་ཚོགས་དང་ ཡང་ན་ དབང་ཚད་ཅན་གྱི་དབང་འཛིན་ལུ་ ལུ་ཡིག་སྲུལ་དགོ།

མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱབས་གྱི་ཉོགས་མེད་གནང་བ་སྤྱོད་ནིའི་ལུ་ཚང་།

༢༥. མཐའ་འཁོར་རྟག་ཞིབ་བཅའ་ཁྲིམས་དང་འགལ་ལྷོ་མེད་པར་ ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ ཚུ་བཏོན་ བེ་དང་ སྤྱོད་ནིའི་དོན་ལུ་ མཐའ་འཁོར་ཉོགས་མེད་ལག་ཁྱེར་གནང་བའི་སྐབས་ གཤམ་ འཁོར་གྱི་ལུང་ཚད་རྒྱ་ཚོས་འཛིན་འབད་དགོཔ་དེ་ཡང་

- ག) ཚུ་བཏོན་ནི་དང་ སྤྱོད་ནིའི་གོ་སྐབས་འཆར་དེ་
 ༡. དོན་ཚན་ ༤, ༥(༡) པ་དང་ ༥(ག) པའི་དམིགས་དོན་དང་ གཞི་ཙུ་ ཚུ་དང་འཁྲིལ་དང་མི་འཁྲིལ།
 ༢. སྐུལ་ཡོངས་ཚུའི་ཐོན་ཁུངས་གཅིག་བསྐྱེལ་འཛིན་སྤྱོད་གི་འཆར་གཞི་དང་ འཁྲིལ་དང་མི་འཁྲིལ།

ལ) རྒྱ་བོད་མི་དེགས་ དཔོན་ཚུ་སྤྱོད་མི་ཚུ་དང་ མཐའ་འཁོར་དོན་ལས་བསགས་
བཞག་ ཡང་ན་ སྐལ་བཞག་ཡོད་པའི་ཚུ་འཛོལ་ཁུངས་དང་ རྒྱ་ཚུ་གྲུ་ཤོག་ཤུགས།

ག) དོན་ཚན་ ༤༠ པ་ལས་མ་འགལ་བར་ མཐའ་འཁོར་ཉོགས་མེད་དང་འབྲེལ་བའི་
ཚུ་འཛོལ་ཁུངས་ལུ་ སྤར་ལས་གནས་ཏེ་ཡོད་པའི་ སྤར་སྲོལ་ལས་ལུགས་ཚུ་ རེས་
པར་དུ་རོས་ལེན་འབད་དགོ།

ང) ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ ཆེད་དུ་བཀོད་པའི་ཁྱད་ཚད་གང་ཅུང་།

༣༤. མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་ཉོགས་མེད་གནང་བ་སྤོད་ཚར་མི་དང་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གི་
ཐོག་ལས་ བདག་སྲོལ་གི་དང་ལེན་འབད་ཚར་མི་ཚུ་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་གིས་ རྒྱལ་
ཡོངས་ཐོ་མཛོད་ཅིག་ནང་ དྲན་ཐོ་བཀོད་དགོ།

༣༧. མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་ཉོགས་མེད་གནང་བ་དེ་ རྒྱ་བཟམ་སྲེལ་ཡོད་པའི་ གསལ་
བརྗོད་ ཡང་ན་ བརྗོད་ཐོ་གི་འགན་ལེན་སྲེ་ བཅི་ནི་མེད།

ཚུ་སྤོད་ཀྱི་གཙོ་རིམ།

༣༨. ཀ) བོང་གི་དོན་ཚན་ཚུ་གི་ཐོག་ལུ་ ཞུ་ཡིག་དང་འབྲེལ་བའི་སྐབས་ ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་
གཤམ་གསལ་གྱི་ གཙོ་རིམ་ཚུ་ལུ་ གནས་དགོ་པ་ཨིན་:

- ༡) འཕྲུལ་ལུ་དང་ གཙུང་སྐུ་ལུ་མཁོ་བའི་ཚུ།
- ༢) སོ་ནམ་ལུ་མཁོ་བའི་ཚུ།
- ༣) རུས་ཤུགས་ལུ་མཁོ་བའི་ཚུ།
- ༤) བཟོ་བྲུ་ལུ་མཁོ་བའི་ཚུ།
- ༥) ལྷ་བཤལ་དང་ སྤོ་འབྲམ་ལུ་མཁོ་བའི་ཚུ།
- ༦) གནད་དོན་གཞན་ལུ་མཁོ་བའི་ཚུ།

- (ལ) བྱང་གསེས་དོན་ཚན་ (ཀ) པའི་ནང་ག་དེ་སླེ་བཀོད་ཡོད་ཅུང་ རྒྱ་དང་འབྲེལ་བའི་
རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ ཆེད་དུ་བཀོད་མི་ ལྷིམས་ལུགས་ཀྱི་གཙོ་
རིམ་ལས་ བསྐྱར་བཅོས་འབད་ཚོགས།

སྤྱི་བཏང་།

- ༣༩. རྒྱུ་ཐོན་ལུངས་ཀྱི་བདག་དབང་དེ་རྒྱལ་ཁམས་ལུ་ཡོད་པའི་གཞི་ཅུ་ཐོན་ རྒྱུ་སྤྱོད་ལེན་
འབད་ནི་དང་ ཐོན་ལུངས་འདི་འཐོབ་ནི་འཐོབ་དབང་དེ་ མི་སེར་གེར་ལུ་འབྲེལ་མཉམ་སྡེ་
ཡོད།
- ༤༠. སྤྱི་ཐོན་ལུ་ལམ་ལུགས་ཡོད་མི་རྒྱུ་ རྒྱུ་སྤྱོད་དང་རྒྱུ་སྤྱོད་ཀྱི་དགོས་མཁོ་བཅས་ དང་བདེན་
དང་དང་མཉམ་ཡོད་ཚེ་དང་ མི་དོ་ ཡང་ན་མི་སྡེ་ལུ་རྒྱུ་སྤྱོད་པའི་དང་ལུ་མ་ཐལ་ཚེ་ དེ་ལས་
སྤྱོད་པའི་ལམ་ལུགས་དེ་ རྒྱུ་སྤྱོད་ཚོགས་པ་ཅིག་ ཡང་ན་ ས་ཁོངས་ནང་ཡོད་པའི་ལེ་ཡན་
སྤྱོད་མི་སྡེ་ཚན་གཞན་རྒྱུ་གིས་དོས་ལེན་ཡོད་ཚེ་ བསྐྱར་སྤྱོད་འཕྲོ་མཐུད་དེ་འབད་ཚོགས།

ལེའུ་ ༥ པ།
རྒྱུ་ཐོན་གྱི་བ་ རྒྱུ་ཐོན་ལུགས་དང་ ཚད་འཛིན།

བཅོག་རྒྱུ་བཏོན་པ།

- ༤༡. ཀ) བཅའ་ལྷིམས་འདི་ནང་སོ་སོ་བཀོད་དེ་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་ དེ་མིན་ མི་དོ་ཅིག་
གིས་བཅོག་རྒྱུ་ཕྱིར་བཏོན་རྒྱུ་ བཅོག་རྒྱུ་ཕྱིར་བཏོན་གྱི་གནས་ཚད་དང་བསྐྱར་ཏེ་མ་
གཏོགས་ རྒྱུ་ཐོན་ལུངས་ནང་ ཐང་ཀར་ ཡང་ན་ཐང་ཀར་མིན་པའི་སྤྱོད་ལས་
ཕྱིར་བཏོན་འབད་མི་ཚོགས།
- (ལ) བཅོག་རྒྱུ་རྒྱུ་ མཐའ་འཁོར་ནང་ལུ་ མ་བཏང་པའི་རྟེ་མ་ འབྲུལ་ཆས་དྲག་ཤོས་
ལག་ལེན་འཐབ་ཐོག་ ལེགས་བཅོས་འབད་དགོ།

- ག) དགོངས་དོན་གཞན་གང་རུང་ལུ་མ་ལྟོས་པར་ རྒྱུ་རྒྱུ་ནང་ རྩིས་སྦྲོར་དང་ འོད་ རྒྱལ་སྤྱི་རྒྱ་རྩིས་ འོད་འཐོན་གྱི་རྒྱ་རྩིས་ སྤྲོད་རིགས་ ཡང་ན་ གཞོད་ཉེན་ཅན་ གྱི་ཕྱགས་སྤྲོད་ཆུ་རྒྱ་ནང་བཀོད་ནི་འདི་ ཁྲིམས་ལས་འགལ་བའི་གྲངས་སུ་བརྟེན་ དགོ།
- ང) བཙེག་རྒྱུ་རྒྱུ་བཏོན་འབད་མི་ མི་དོན་གིས་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གི་ སྤྱི་གཞི་རྒྱ་ བཅའ་ཁྲིམས་སྤྲོད་ཆུ་ བཏོན་མི་གྲུ་འབྲས་རྒྱ་སྤྲོད་དགོ།
- ཅ) དོན་ཚན་འདི་ལས་འགལ་ཚེ་ མི་དོན་གི་ལུ་བཅའ་ཁྲིམས་འདི་འོག་ལུ་ གཞོད་ འགལ་ཅིག་གི་ཉེས་པ་སྤྲོད་དགོ།

རྒྱུ་སྤྲོད་ཆུ་གི་གནས་ཚད་དང་ བཙེག་རྒྱུ་རྒྱུ་བཏོན་གི་གནས་ཚད།

༤༢. ཀ) ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ རྒྱུ་སྤྲོད་ཆུ་གི་གནས་ཚད་དང་ རྒྱུ་ཐོན་ཁུངས་ནང་རྩིས་ སྦྲོར་རྒྱ་དང་འབྲེལ་བའི་ བཙེག་རྒྱུ་རྒྱུ་བཏོན་གི་གནས་ཚད་བཟོ་དགོ་པ་དང་ རྒྱུ་དང་རྒྱུ་སུ་བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དགོ།
- ཁ) ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་དང་ ཞབས་ཏོག་ལྷན་ཁག་གཉིས་དང་ གཅིག་ཁར་ཐོས་བསྐྱེད་ཐོག་ལས་ འཇུང་རྒྱ་ ཡང་ན་འཇུང་རྒྱ་སྤྲོད་ནི་ཞེན་པའི་ རྒྱུ་ཐོན་ཁུངས་རྒྱ་གི་ རྒྱུ་སྤྲོད་ཆུ་གི་གནས་ཚད་བཟོ་སྟེ་ རྒྱུ་དང་རྒྱུ་སུ་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དགོ།
- ག) བཅའ་ཁྲིམས་འདི་འོག་གི་དབང་ཚད་དང་འགན་ཁུངས་རྒྱ་ལག་ལེན་འཐབ་པའི་ སྐབས་ ཚད་ལྷན་དབང་འཛིན་གེ་ར་གིས་གནས་ཚད་འདི་རྒྱ་བསྐྱར་སྤྲོད་འབད་ དགོ།

ལེའུ་ ༩ པ།

ཚུ་སྐྱོད་ལག་ལེན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་དོན་ལུ་ དམིགས་བསལ་གྱི་དགོས་མཁོ་དང་ བྱ་སྐྱོད་འཕམ་ལུགས།

འཕུང་མུ།

- ༤༩. ཀ) བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དོན་ཚན་ ༤། པའི་དགོངས་དོན་ནང་ག་དེ་སླེ་ཡོད་རུང་ འཕུང་འདིའི་དོན་ལུ་ ལག་ལེན་འཐབ་མིའམ་ བགོ་བཟུམ་འབད་མི་ ཚུའི་ཐོན་ ཁུངས་ཚུ་ནང་ བཅོག་ཚུ་ཚུ་ལས་གཏང་མི་ཚོགས།
- ཁ) འཐོབ་ཚུགས་པའི་ ཚུའི་ཐོན་ཁུངས་འགྲུབ་ཤོས་དེ་ འཕུང་འདིའི་དོན་ལུ་ བགོ་ བཟུམ་འབད་ནི་དང་ དེ་བཞིན་དུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚུའི་ཐོན་ཁུངས་གཅིག་བསྐྱེལ་ འཛིན་སྐྱོང་འཆར་གཞི་ནང་ རོས་འཛིན་འབད་དགོ་པ་ཨིན།
- ག) ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་ཚུ་གིས་ ལྷན་ཚོགས་ལུ་ཕྱོས་བསྐྱུན་དང་ གཙུང་ཚུའི་ཚུ་ གཞོང་ཚོགས་ཚུང་དང་ ཚུ་སྐྱོད་ཚོགས་པའི་ འབྲེལ་གཏོགས་ཐོག་ལས་ འཕུང་ ཚུའི་ཁྱམ་གོ་ལྷག་ལུ་ཡོད་པའི་ ཚུ་འཐོན་ས་ཁོངས་ཚུ་ སྤུང་སྐྱོབ་དང་ ཉམས་ སྤུང་འབད་ནིའི་ ཐབས་ལམ་ཚུ་ དང་ལེན་འབད་དགོ། དགོས་མཁོ་དེ་གི་དོན་ལུ་ སའི་བཅའ་ཁྲིམས་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ ས་ཆ་བསྐྱུ་ལེན་འབད་ཚོགས།
- ང.) འཕུང་འདིའི་དོན་ལུ་ བགོ་བཟུམ་འབད་མི་ ཚུའི་ཐོན་ཁུངས་དེ་ལུ་ བཅོག་པ་དང་ ཡང་ན་ མར་ཉམས་ཞུགས་ཉེན་ཡོད་པ་ཅིན་ ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ འབྲེལ་ཡོད་ས་ ཁོངས་དེ་ ཚུའི་འཛིན་སྐྱོང་ས་ཁོངས་སླེ་ རོས་འཛིན་གསལ་བསྐྱུགས་འབད་ཚོགས།

ཞིང་ཆུ

༤༤.

- ག) ཞིང་ཆུའི་ཡུར་བ་ནང་གི་ཚུ་ཚུ་ སུ་ཚུ་མོ་མ་མཐུན་ཐོག་ལུ་ ཡང་ན་ སྲར་ལས་ ཡོད་པའི་ལམ་ལུགས་ཐོག་ལུ་ ས་ཞིང་ཆེ་ཆུང་དང་ ཡུར་བ་ནང་གི་ཆུའི་འབོར་ཚད་ དེ་ལས་ ཆུ་སྲོད་ཚོགས་པའི་ ལས་ཁྲིམས་ཚུ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ བཤོ་བཀུ་འབད་ དགོ།
- ཁ) ཆུ་ཡུར་ལས་བརྟེན་པའི་ཞབས་ཏྲོག་ལས་མི་འདི་ ཡུར་བ་ལས་ ཁེ་སྲན་བྱུང་མི་ཚུ་ གི་ རང་གི་ས་ཞིང་ཆེ་ཆུང་དང་འབྲེལ་དགོ།
- ག) གསར་བཅད་འབད་མི་ ཨ་རིང་ཅིག་གི་ ཆུ་ཡུར་དེ་ ས་ཞིང་གཞན་ལུ་ གཞོན་ སྲོན་མེད་པའི་ ཐབས་ལམ་ཐོག་ལས་བཟོ་དགོ།
- ང) སྲར་ལས་ཡོད་པའི་ ལམ་ལུགས་ལྟར་དུ་ ཉེ་འདབས་ཀྱི་ས་ཞིང་ཚུ་ནང་ ཆུ་ གཏང་བཅུག་དགོ། གལ་སྲིད་ གསར་བཅད་འབད་མི་ཨ་རིང་དེ་ ཆུའི་རྒྱུ་མཉམ་གཏོག་ ཉེ་འདབས་ལུ་ཨིན་པ་ཅིན་ ས་ཆ་རྒྱུང་མ་ཚུ་ལུ་ ཆུ་ལམ་བརྟོན་ནིའི་ཐབས་ལམ་ གཞན་མེད་པའི་སྐབས་ ས་ཆ་གསར་པ་དེ་བརྒྱུད་དེ་གཏང་དགོ། གལ་སྲིད་ ཆུ་ གིས་མ་ལང་པ་ཅིན་ ས་ཆ་གསར་པ་དེ་ལུ་ ཆུ་མི་འཐོབ།
- ཅ) མི་རོག་ཅིག་གི་ ས་ཆ་བརྒྱུད་དེ་འོང་མི་ ཆུ་ཡུར་དེ་ ས་ཆའི་ཚོ་བདག་དེ་ལུ་ ཆུ་ ཡུར་དེ་གི་དགོས་མཁོ་མེད་དེ་འབད་རུང་ ཆུ་ཡུར་དེ་སྲོད་མི་ཚུ་གི་ གནང་བ་མེད་ པར་ བཀག་ནིའམ་ ལ་བརྒྱུར་ནི་ཚུ་ འབད་ནི་མེད།
- ཆ) གལ་སྲིད་ ཆུ་ཡུར་ནང་ཆུ་ལང་མ་སྤེལ་ཡོད་པ་ཅིན་ ཆུ་སྲོད་མི་གསར་པ་ཅིག་ལུ་ ཡང་ན་ ཆུ་སྲོད་མི་ཅིག་གིས་ རྣམ་ཞིང་ལས་ཆུ་ཞིང་ལུ་ བརྒྱུར་འདོད་ཡོད་མི་ བརྩམ་ཏེ་ ཡོད་བཞེན་པའི་ཆུ་སྲོད་མི་ཅིག་ལུ་ ཆུ་ཉེད་སྐལ་དགོ་པའི་སྐབས་ ཡོད་ བཞེན་པའི་ཁེ་སྲན་སྲོད་མི་ཚུ་གིས་ ཆུ་སྲེལ་ཏེ་བྱིན་དགོ།

ནགས་ཚལ་ནང་གི་ཚུའི་ཐོན་ཁུངས།

- ༤༥. ལྷན་ཚོགས་དང་ ཡང་ན་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་ཚུ་གིས་ སྤོད་མི་མཐའ་འཁོར་གནས་ སྤངས་ཀྱི་ཉོགས་མེད་གནང་བ་དང་འཁྲིལ་ན་མ་གཏོགས་ དེ་མིན་ ནགས་ཚལ་ནང་ལུ་ གཤམ་གསལ་ཚུའི་ཐོན་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བའི་ ལས་རིགས་ཚུ་ བཀག་དམ་ཨིན་ དེ་ཡང་
 - ༡) གཙམ་ཚུ་དང་ རོང་ཚུ་ ཚུ་ཡུར་ འབབ་ཚུ་ ས་འོག་གི་ཚུ་ ཡང་ན་ ཚུའི་ཐོན་ཁུངས་ སམ་ ཚུ་ལམ་གཞན་ཚུ་ བཀག་ནི་འམ་ ཚུ་བསག་ནི་ ལ་བསྐྱར་ནི་དང།
 - ༢) ཚུའི་ཐོན་ཁུངས་ ཡང་ན་ ཚུ་གཞུང་གང་རུང་ནང་ བཅོག་ཚུ་བྱུག་ནི་ཚུ་ཨིན།

ཚུ་མ་འདམ་ཇུབ།

- ༤༦. ཚུ་མ་འདམ་ཇུབ་ཀྱི་ ཉམས་སྲུང་དང་ ཐབས་མཁས་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ཚུ་ ནགས་ཚལ་ དང་རང་བཞིན་སྲུང་སྐྱོབ་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་ གཞི་རྩ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ འབྲེལ་ཡོད་དབང་འཛིན་ ཚུ་གིས་ དེས་གཏན་བཟོ་དགོཔ་དེ་ཡང་
 - ༡) ཚུ་མ་འདམ་ཇུབ་ཀྱི་སྐོར་ ལྷོགས་གྲུབ་གོང་འཕེལ་དང་ ཞིབ་འཚོལ་འབད་ཐོག་དང།
 - ༢) རྒྱལ་ཡོངས་དང་ རྒྱལ་སྤྱི་ལུ་གནད་གལ་ཆེ་བའི་ ཚུ་མ་འདམ་ཇུབ་གཅིག་ ཡང་ན་ དེ་ལས་མང་བ་ རོང་འཛིན་འབད་དེ་ འབྲེལ་ཡོད་མང་ཕྱོགས་མཐའ་འཁོར་ཆེངས་ ཡིག་གི་འོག་ལུ་ བཅུགས་ནི་དང་ ཚུ་མ་འདམ་ཇུབ་ཉམས་སྲུང་ ཡར་ཤུག་གཏང་ ཐོག་ལས་འབད་དགོཔ་ཨིན།

ཚུའི་ཐོན་ཁུངས་བསྐྱུར་སྤོད།

- ༤༧. འབྲེལ་ཡོད་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ ས་གནས་དང་ ནམ་དུས་ཀྱི་ ཚུད་གོན་པའི་དཀའ་ ལལ་ རྐྱེན་འགོག་འབད་ཐབས་ལུ་ ས་འོག་གི་ཚུ་དང་ ཆར་ཚུ་ ས་སྐྱུག་ དེ་ལས་འབྱུང་ ཁུངས་གཞན་ཚུ་ལས་ ཚུ་བསྐྱུར་སྤོད་འབད་ནིའི་ ལྷན་ཐབས་འབད་དགོ།

རྒྱུ་ལོ་ལྟོ་ལོ་ལོ་ལོ་ བཅོ་བསྐྱུ་དང་ཉེན་སྲུང་།

རྒྱུ་ལོ་ལྟོ་ལོ་ལོ་ལོ་ བཅོ་བསྐྱུ་།

- ༤༤. ཀ) རྒྱུ་དང་འབྲེལ་བའི་གཞི་རྒྱུ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གནང་བ་དང་འབྲེལ་ཏེ་གཞོན་སྐྱོན་བྱུང་མི་ཅུ་པོ་རྒྱ་དང་གྲོས་བསྐྱུ་ཐོག་ལུ་ མི་ངོ་གཞན་གྱི་ས་ཆའི་འགུར་ཡང་ན་ གཞན་གྱི་ས་ཆ་བརྒྱུད་དེ་ བཅོ་བསྐྱུ་འབད་ཚོགས། གལ་སྲིད་ཕན་གཞོན་འབྱུང་བའི་ཅུ་པོ་ལྷན་ཚོགས་ རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་སྐོ་ལས་ རང་སོའི་གཞི་ས་ཁང་གུར་ ཡང་ན་འདི་རྒྱུད་དེ་ རྒྱུ་དང་འབྲེལ་བའི་གཞི་རྒྱུ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ བཅོ་བསྐྱུ་འབད་མ་བཅུག་ཚེ་ ཞིབ་དབྱེད་མཐིལ་འཕྱིན་འབད་བའི་ཤུལ་ལས་ རྒྱུ་དང་འབྲེལ་བའི་གཞི་རྒྱུ་ བཅོ་བསྐྱུ་འབད་ཚོགས་པའི་གནང་བ་སྐོད་ནི་གི་དབང་ཆ་དེ་ ལྷན་ཚོགས་ལུ་ཡོད།
- ཁ) བཅོ་བསྐྱུ་དང་ ཉམས་གསོའི་ལཱ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ གཞན་གྱི་རྒྱུ་དངོས་ལུ་ གཞོན་སྐྱོན་རྒྱབ་པའི་ རྒྱུ་འབྱུང་འདི་ལེ་ཕན་སྐྱོད་མི་རྒྱུ་གིས་སྐྱོད་དགོ། རང་གསེས་དོན་ཚན་ (ཀ) པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལཱ་གི་དོན་ལུ་ གཞུང་གི་ས་ཆ་བསྐྱུ་ལེན་སྐབས་ རྒྱུ་འབྱུང་དེ་ སའི་བཅའ་ཁྲིམས་དང་འབྲེལ་ཏེ་སྐྱོད་དགོ།
- ག) རྒྱུ་སྐྱོད་མི་རྒྱུ་གིས་ རང་སོའི་བཅོག་རྒྱུ་གིས་ ཉེ་འདབས་ཀྱི་ས་ཁོངས་ནང་ ལྷབས་མ་བདེམ་འབྱུང་ནི་མེད་པའི་གཏན་འཁེལ་བཅོ་དགོ།
- ང) རྒྱུ་དང་ རྒྱུ་དང་ཀྱི་གཞོན་ཉེན་ སྐོན་འགོག་དང་ མར་ཕབ་ཀྱི་དོན་ལུ་ ལྷན་ཚོགས་དང་ ཡང་ན་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་རྒྱུ་གིས་:
 - ༡) རྒྱ་སིམ་སའི་ས་ཁོངས་རྒྱ་དང་ རྒྱ་ལམ་བཀག་ཉེན་ཡོད་པའི་ རྒྱ་སྐྱོད་ཕྱི་གཤམ་དང་ ཡང་ན་ མཐའ་ཕྱི་གཤམ་ གཞི་རྒྱུ་གཞན་གྱི་བཅོ་བསྐྱུ་རྒྱུ་བཀག་དམ་འབད་ཚོགས།

- ༡) གཤམ་སྲིད་ ལྟོད་ལྷིམ་ ཡང་ན་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་གཞན་ཚུ་ སྤྱད་སྦྱོལ་ གྱི་དོན་ལུ་ ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཅིན་ དེ་བཟུམ་མའི་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ཚུ་ བཟོ་བསྐྱུན་འབད་ནི་དེ་ གནང་བ་སྦོལ་ཚོགས།
- ༢) གཤམ་སྲིད་ ཚུ་འི་རྒྱལ་ལམ་བཀག་ཆ་འབད་བའམ་ ཚུ་རུད་ཁུབ་ཁོངས་ཀྱི་ བསྐྱེད་ཀྱིས་ གཞོད་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཅིན་ ཚུ་སྦྱོར་ཕྱི་གཤམ་དང་ ཚུ་ བྱལ་ མཐའ་ཕྱི་གཤམ་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ ཡང་ན་ ལཱ་གཞན་ཚུ་ ཁྲིམས་ མཐུན་དབང་ཆ་ ག་དེ་སྤྲེ་ཡོད་རུང་ བསྐྱུར་བཅོས་ ཡང་ན་ བཅལ་བཤེགས་ གཏང་ཚོགས།
- ༣) ཚུ་ལམ་དང་ ཚུ་སྦྱོར་གྱི་ཕྱི་གཤམ་ ཚུ་བྱལ་ ཡང་ན་ མཐའ་ཕྱི་གཤམ་གི་བར་ན་ ཡོད་པའི་ས་ཁོངས་ནང་ ལོ་ཐོག་བཏབ་ནི་དང་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་རྒྱབ་ནི་ ཡང་ན་ ཅ་ཆས་བཞག་ནི་ཚུ་ བཀག་པོ་འབད་ཚོགས་པ་དང་།
- ༤) ཆང་ལྡན་དང་ ཚུ་རུད་གྱི་ཉེན་ལ་ ཆང་འཛིན་དང་ འཛིན་སྦྱོང་གི་དོན་ལུ་ ཐབས་ལམ་ཚུ་ ཆེད་དུ་བཏོད་ཚོགས།

ཚུ་མཛོད་དང་ ཚུ་འི་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་གཞན་ཚུ་གི་ཉེན་སྲུང་།

༤༩. ཀ) ཆང་ལྡན་དབང་འཛིན་ཚུ་གིས་ ལྷན་ཚོགས་དང་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྡེ་ཚུ་དང་ མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་ ཚུ་མཛོད་ ཡང་ན་ ཚུ་འི་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་གཞན་ཚུ་གི་ ཉེན་སྲུང་གི་དོན་ལུ་མཁོ་བའི་ རྒྱད་ཚད་ཚུ་བཟོ་དགོ།
- ཁ) ཆང་ལྡན་དབང་འཛིན་ཚུ་གིས་ ལྷན་ཚོགས་དང་མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་ ཚུ་མཛོད་ ཡང་ན་ ཚུ་འི་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་གཞན་ཚུ་གི་ ཉེན་སྲུང་ལུ་ ལྷ་རྟོགས་འབད་དགོ།

ལེའུ་ ༡༡ པ།
ཚུསྟོན་ཚོགས་པ།

ཚུསྟོན་ཚོགས་པ་གཞི་བཙུགས།

40. རང་སོའི་ཚུའི་དགོས་མཁེ་ བཀའ་སྲེལ་གྱི་ཆེད་དུ་ དམིགས་བསལ་ཚུའི་ཀ་མགོ་ཚུ་ ལེ་
ཕན་སྟོན་མི་ སྲེ་ཚན་གང་ཡུང་གིས་ ཚུའི་ཀ་མགོ་ རྒྱུན་སྦྱོང་འབྲམ་ནི་དང་ ཚུའི་བཀའ་སྲེལ་
འཛིན་སྦྱོང་གི་དོན་ལུ་ ཚུསྟོན་ཚོགས་པ་ཅིག་ གཞི་བཙུགས་འབད་ཚོག།

ཚུསྟོན་ཚོགས་པ་འཛིན་པ་གོང་།

41. ཚུསྟོན་ཚོགས་པ་ཅིག་ གཞི་བཙུགས་འབད་པའི་ཚེས་གངས་ལས་ ལྷོ་དོ་དུག་གི་ནང་འཁོད་
ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་ལུ་ ཐོ་བཀོད་འབད་དགོ།

ཚུསྟོན་ཚོགས་པ་འཛིན་ལུ་འགན་དེ།

42. ཚུསྟོན་ཚོགས་པ་འཛིན་ལུ་འགན་དེ།
- ག། ཚུའི་རྒྱུན་སྦྱོང་དང་ གཞོད་བཀའ་དང་སྦྱོན་ཆགས་གཞན་ལས་སུང་སྦྱོབ་ནི།
 - ཁ། རང་སོའི་འབྲམ་མི་ཚུ་གིས་ ཚུའི་འཛིན་སྦྱོང་དང་བཀའ་སྲེལ་ཞབས་ཉོག་གི་ལས་
རིགས་ཚུ་མཉམ་འབྲེལ་དང་ལྷན་ཉོག་འབད་ནི་དེ་ཡང་།
 - ༡) སྟོན་མི་ཚུ་ལུ་ བདག་དབང་ཡོད་པའི་ སེམས་ཤུགས་བསྐྱེད་བཅུག་ནི་དང་།
 - ༢) འདི་བཟུམ་མའི་ཞབས་ཉོག་དེ་ཡུན་བརྟན་གནས་ཐབས་གཏན་འཁེལ་བཟོ་
དགོ།

ཚུསྲོད་ཚོགས་པའི་ འབྲེལ་ཚོགས།

- ༥༩. ཀ) རང་སོའི་ཚུའི་དགོས་མཁོ་ བཀའ་སྲེལ་ཆེད་དུ་ དམིགས་བསལ་ཚུའི་རྒྱུ་མགོ་
 ཅིག་ ལག་ལེན་འཐབ་མི་ ཚུསྲོད་ཚོགས་པ་ཚུ་གི་ སྡེ་ཚན་ཅིག་གིས་ ལས་
 རིགས་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་དོན་ལུ་ འབྲེལ་ཚོགས་ཅིག་ གཞི་བཙུགས་འབད་ཚོག།
- ག) འབྲེལ་ཚོགས་ཚུའི་ གཞི་བཙུགས་དང་ འཇུག་གངས་ དབང་ཚད་ ལཱ་འགན་
 ཉམ་ནི་ཚུ་ བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་འོག་གི་སྒྲིག་གཞི་ནང་བཀོད་དགོ།
- གྷ) དོན་ཚན་ ༥༩ པའི་དགོངས་དོན་ཚུ་ ཚུསྲོད་ཚོགས་པའི་ འབྲེལ་ཚོགས་ལུ་
 སྦྱོར་འཇུག་འབད་དགོ།

ལེའུ་ ༡༩ པ།

ཚུད་འབྲེལ་བའི་སློབ་ཕྱིན་ཚུ་བས་དང་ གཞན་དམིགས་བསལ་གྱི་གནས་སྤངས།

སློབ་ཕྱིན་ཚུ་བས།

- ༥༧. ཀ) རྣམ་ཐེན་འབྲུང་བ་ ཡང་ན་ ཚུད་ཀོན་པའི་རྒྱུ་དང་ཚབས་ཆེན་འབྲུང་བ་ ཡང་
 བ་ ཚུའི་ཐོན་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བའི་ ཉེན་ལ་གཞན་འབྲུང་བའི་སྐབས་ དེ་བརྩམ་
 མའི་ཉེན་ལ་ཚུ་ རྩ་མེད་གཏང་ནི་ ཡང་ན་ མར་ཕབ་རྒྱབ་ནི་ལུ་ ལྷན་ཚོགས་གྱིས་
 མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་ཉེན་མེད་གནད་པའི་ ལ་ཚོག་དང་གནས་ཚོག་ཚུ་
 ཆམེད་དང་ བར་བཀག་ ཡང་ན་ བསྐྱར་བཅོས་འབད་ཚོག།
- ག) ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ སློབ་ཕྱིན་ཚུ་བས་སྐབས་ལུ་མཁོ་བའི་ ཐབས་ཤེས་
 ཚུ་བཏོན་དགོ།

ཚུའི་འཛིན་སྐྱོང་ས་ཁོངས་ཀྱི་གསལ་བསྐྱབས།

༥༥. ཀ) ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ གཞོན་སྐྱོན་བྱུང་མི་ཙུ་པོ་ཚུ་དང་ གྲོས་བསྟུན་ཐོག་ལུ་ ཚུའི་
 ཐོན་ཁུངས་དང་ ཚུམ་ཐའི་ས་གནས་ ཚུ་འཐོན་ས་ཁོངས་ ཚུས་འདམ་ཇུབ་
 ཉམས་ཉེན་ཡོད་པའི་མཐའ་འཁོར་ ཡང་ན་ སྤོད་བཅུད་རིམ་ལུགས་ བཅོལ་གྱིབ་
 རབས་ཆད་ ཡང་ན་ བར་དགོགས་ཚུ་ལས་ སྤུང་སྐྱོབ་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ བར་
 བསྐྱལ་བཀའ་ཐོག་ལས་ ཚུའི་འཛིན་སྐྱོང་ས་ཁོངས་གང་རུང་ གསལ་བསྐྱབས་
 འབད་ཚོག།
- ཁ) ཚུའི་འཛིན་སྐྱོང་ས་ཁོངས་ཅིག་ གསལ་བསྐྱབས་འབད་མི་ལུ་བརྟེན་ ས་ཆ་བསྐྱ་
 ལེན་འབད་དགོ་པ་འཐོན་པ་ཅིན་ རྒྱུ་འབྲས་སྤྱོད་ནི་དང་ དེ་དང་འབྲེལ་བའི་མཐོ་
 གཏུགས་བརྩིས་ཏེ་ དེ་བཟུམ་མའི་བསྐྱལ་ལེན་ཚུ་ སའི་བཅའ་ཁྲིམས་དང་འབྲེལ་
 དགོ།
- ག) ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ ཚུའི་འཛིན་སྐྱོང་ས་ཁོངས་ཅིག་གི་ནང་འཁོད་ དང་ལེན་འབད་
 དགོ་པའི་ ཚད་འཛིན་ཚུ་ གསལ་བཀོད་འབད་ཚོག་པའི་ གནད་དོན་གངས་སུ་
 ཚུད་པའི་ བཀའ་དམ་ ཡང་ན་ ཚད་འཛིན་ཚུ་:
- ༡) ཚུ་བཏོན་ནིའི་སྐྱོར།
 - ༢) གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་བཟོ་སྐྱབ་སྐྱོར།
 - ༣) འབྲུབ་བསད་སྐྱབ་དང་ རྩམ་ལུད་བརྩིས་པའི་ རྩམ་སྐྱོར་ཚུ་ ལག་ལེན་
 འཐབ་པའམ་ གསོག་འཛོག་གི་སྐྱོར།
 - ༤) སའི་དབྱེ་རིམ་བཟོ་ནི་བརྩིས་པའི་ ཡོད་བཞིན་པའི་སའི་དབྱིབས་ཚུ་ བསྐྱར་
 བཅོས་འབད་ནི་ ཡང་ན་ བཟོ་བསྐྱབ་དང་ ལོ་ཐོག་འཛུགས་སྐྱོང་སྐྱོར།
 - ༥) ཤིང་བརྟེན་ནི་དང་ ཚུམ་ཐའི་སྤོ་ཚལ་སྤོག་བཀོ་ནི་ ཡང་ན་ ཚུས་འདམ་
 རུབ་ཀྱི་ཐོན་ཁུངས་སྤྱོད་ནི་བརྩིས་པའི་ སྤོ་ཚལ་ཚུ་ སལ་ནིའམ་ བསྐྱུ་སྤྱོད་
 འབད་ནིའི་སྐྱོར།

- ༤) བཙུག་རྒྱུ་བཏང་ནི་འོས་པ།
- ༥) ས་གཏེར་བཏོན་ནི་དང་ རྒྱལ་ལམ་དངོས་པོ་བཏོན་ནི་ ས་ཚསྐྱར་བསྐྱུན་ འབད་ནི་འོས་པ།
- ༦) རྫོང་མོ་གསོ་སྦྱང་དང་།
- ༧) གཞན་ཡང་ཉེར་མཁོ་ཡོད་པའི་ རྒྱུ་སྤྲུལ་སྦྱོབ་ཀྱི་ ཐབས་ཤེས་ཚུ་གི་སྒོར་།
- ༨) གལ་སྲིད་ རང་གསེས་དོན་ཚན་ (ག)པའི་ནང་ རྫོན་ལས་སྦྱོད་ཡོད་པའི་ མཐའ་ འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་ཉོགས་མེད་གནང་བ་ལུ་ བྱ་སྤྲུལ་མ་བདེ་བ་ཅིན་ ལྷན་ ཚོགས་དང་ ཡང་ན་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་ཚུ་གིས་ ལ་ཚོག་དང་ གནས་ཚོག་ ཚུ་ཚུལ་མཐུན་མ་སྟེ་ བསྐྱར་བཙུག་འབད་ཚོགས།

རྒྱུ་འཛིན་སྦྱོང་ས་ཁོངས་ བསྐྱར་བཙུག་ ཡང་ན་ ཚམེད་གཏང་ལུགས།

༥༦. ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ གནོད་སྦྱོན་བྱུང་མི་ རྩ་བོ་ཚུ་དང་གོས་བསྐྱུན་ཐོག་ལུ་

- ༡) རྒྱུ་འཛིན་སྦྱོང་ས་ཁོངས་ཅིག་གི་ གནས་སྤངས་ཀྱི་འགྲུར་བ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ས་ མཚམས་ ཡང་ན་ བཀག་དམ་ ཡང་ན་ ཚད་འཛིན་གང་རུང་ བསྐྱར་བཙུག་འབད་ ཚོགས། ཡང་ན།
- ༢) སྤར་གསལ་བསྐྱུགས་འབད་བའི་སྐབས་ཀྱི་རྒྱུ་འཛིན་སྦྱོང་ས་ཁོངས་ཅིག་གི་གནས་ ལུ་སྤངས་ཚུ་ མེད་པ་སྟེ་བཟོ་ད་པ་ཅིན་ རྒྱུ་འཛིན་སྦྱོང་ས་ཁོངས་ཀྱི་ གསལ་བསྐྱུགས་ དེ་ ཚམེད་གཏང་ཚོགས།

ལེའུ་ ༡༩ པ།
དངུལ་འབྲེལ་གྱི་དགོངས་དོན།

མ་དངུལ་རྒྱལ་གཞུང་ལས་གཞན།

༥༧. ལྷན་ཚོགས་དང་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་ཚུ་གིས་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ནང་འཁོད་ཡོད་པའི་
རང་སོའི་དབང་ཚད་དང་ ལཱ་འགན་ཚུ་ རོན་སློན་ཚན་སྡེ་ བསྟར་སྲོད་དང་བསྐྱབ་ཚུགས་
ཞིའི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་གཞུང་གིས་ དགོས་ངེས་ཚན་གྱི་མ་དངུལ་ལངས་སྡེ་གཞན་དགོ།

འཇུག་རིགས་དང་ མ་དངུལ་གྱི་འབྲུང་ཁུངས་གཞན།

༥༨. བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་འོག་ལུ་ བསྟར་ལེན་འབད་མི་ སླ་ཆ་དང་ འཇུག་རིགས་གཞན་ཚུ་ ཚུ་
དང་འབྲེལ་བའི་ལས་རིགས་ཚུ་ གཞི་བཙུགས་དང་ བསྟར་སྲོད་ རྒྱན་སྲོད་འབད་ནི་དང་
ཚུའི་ཐོན་ཁུངས་གཅིག་བསྐྱེལ་འཛིན་སྲོད་གི་ འབྲེལ་ཡོད་གཞི་རྩ་ཚུ་ འགྲུབ་ནིའི་དོན་ལུ་
ཡོག་བཙུགས་ནིའུ་བཞག་ནི་ཨིན། དགོངས་དོན་འདི་གིས་ རོན་ཚན་ལཱ་ པའི་འགན་
འཁྲི་ ཡང་ན་ འབྲུང་ཁུངས་གཞན་ལས་ མ་དངུལ་ཉེང་སྐལ་ལེན་ནི་ལུ་ བཀག་ཆ་མེད།

ཚུ་འཐོན་ས་ཁོངས་ཞབས་དོན་གི་སླ་འཇུག་

༥༩. ཀ) ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ ཚུའི་ཐོན་ཁུངས་ལས་འབྲུང་མི་ མཐའ་འཁོར་ཞབས་དོན་གི་
དོན་ལུ་ སླ་འཇུག་སྲོད་ནིའི་ལམ་ལུགས་ ཡར་འགྲུབ་གཏང་ཐོག་ལས་ ཚུམགོའི་
ཚུ་འཐོན་ས་ཁོངས་ ཉམས་སྲུང་འབད་ནིའི་ཟུང་འགོ་ཚུ་ ཚུ་སྲུང་ལུ་སྲོད་མི་ཚུ་ལུ་
ཡང་ བགོ་བཤའ་སྡེ་ཐོག་དགོ།

ཁ) མཐའ་འཁོར་ཞབས་དོན་གི་ སླ་འཇུག་སྲོད་ལེན་ཚུ་ བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་སློག་
གཞི་ཚུ་གི་ཐོག་ལས་ འབད་ནི་ཨིནམ་དང་ དེ་གི་གྲངས་སྟུ་ མ་དངུལ་འཛིན་
སྲོད་འབད་མི་ འོས་ལྷན་གཙུག་སྡེའི་ བདེ་སློག་འབད་ནི་ཡང་ཚུད་པ་ཨིན།

ལེབ་ ༡༤ པ།
 ཚུད་ཉོག་མ་འདུམ་འགྲིག་དང་ མཐོ་གཏུགས།

གདམ་ཁ་ཅན་གྱི་འཁོན་འདུམ།

60. ༡) ཚུ་སྤྱོད་ནི་དང་འབྲེལ་བའི་ ཚུད་ཉོག་མ་འཐོན་པའི་སྐབས་ འབྲེལ་ཡོད་ཙུ་བོ་ཚུ་
 གིས་ ཐབས་ཤེས་དང་པ་ འདུམ་འགྲིག་འབད་ནི་ལུ་བཙུན་དགོ།
- ༢) གདམ་ཁ་ཅན་གྱི་འཁོན་འདུམ་གྱི་བྱ་བའི་གནད་སྤྱོད་དེ་ འབྲེལ་ཡོད་ཚུ་སྤྱོད་
 ཚོགས་པའི་ཚོགས་ཚུང་ ཡང་ན་ སྐོ་གི་ཡིག་ཚང་གིས་གཙོས་པའི་ འབྲེལ་
 ཡོད་ས་གནས་དབང་འཛིན་གྱིས་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་དགོ།
- ༣) ནང་འགྲིག་འབད་མི་དེ་གིས་ ཆགས་སྤང་ཕྱོགས་རིས་མེད་པ་ དེས་གཏུན་བཟོ་
 དགོ།
- ༤) འདུམ་འགྲིག་བྱ་རིམ་གྱི་ མོས་མཐུན་སྐོར་ འབྲེལ་ཡོད་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་ལུ་
 ལྷན་ལུ་འབད་དེ་ ལྷིམས་དོན་གྱི་དགོས་མཁོ་ཚུ་ཚང་པ་ཅིན་ ལྷིམས་གྱི་འདུན་ས་
 བརྒྱུད་དེ་ བསྟར་སྤྱོད་འབད་དགོ།

མཐོ་གཏུགས།

61. ༡) ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ གོས་ཐག་བཅད་མི་དེ་ལུ་ བསམ་པ་མ་རྒྱོགས་མི་
 མི་ངོ་ཅིག་གིས་ ལྷན་ཚོགས་ལུ་ མཐོ་གཏུགས་འབད་ཚོག།
- ༢) ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་གནང་མི་ གོས་ཚོད་ ཡང་ན་ བཀའ་རྒྱ་དེ་ལུ་ བསམ་པ་མ་
 རྒྱོགས་མི་ མི་ངོ་ཅིག་གིས་ གོས་ཚོད་ ཡང་ན་ བཀའ་གནང་བའི་ཚོས་ཁྱངས་
 ལས་ ཉེན་མ་༡༠ གྱི་ནང་འཁོད་ དབང་ཁྲབ་ཅན་གྱི་ལྷིམས་གྱི་འདུན་ས་ར་ མཐོ་
 གཏུགས་འབད་ཚོག།

ག) གྲོས་ཚད་ ཡང་ན་ བཀའ་རྒྱ་དེ་ རྫོང་ཕྱེད་ཉེ་ཚུ་བས་ཀྱི་གནས་སྤངས་དང་
འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཅིག་ཡིན་པ་ཅིན་ རང་གསེས་དོན་ཚན་ (ལ) པ་ནང་གི་ མཐོ་
གཏུགས་དེ་གིས་ གྲོས་ཚད་ ཡང་ན་ བཀའ་རྒྱ་དེ་ བསྟར་སྲོད་འབད་ནི་ལས་
བཀའ་ལོག་མེད།

ཐོ་བཀོད་དགོས་དོན།

༤༢. བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་འོག་གི་ རྩ་བཅོམ་ནི་དང་ བཙོག་རྩེ་བཅོམ་འབད་ནིའི་གནད་བ་དང་
ཚོག་འཛིན་རྩེ་གེར་ ཐོ་བཀོད་འབད་དགོ། གནས་ཚུལ་དེ་ཐོ་བཀོད་འབད་དེ་ ལྷན་ཚོགས་
ལུ་ལོ་བསྟར་སྟན་ལུ་ཕུལ་ནི་དེ་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱི་འགན་ཁུངས་ཡིན།

ལེའུ་ ༡༥ པ།

ལྷན་ཚོགས་དང་ བསྟར་སྲོད།

ལྷན་ཚོགས་ ཞིབ་དཔྱད།

༤༣. ཀ) བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་ ལྷན་ཚོགས་དང་ ཞིབ་དཔྱད་ བདེན་དཔྱད་རྩེ་ ལྷན་ཚོགས་
ཡིག་ཚང་བརྒྱུད་དེ་ ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ ཡང་ན་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་རྩེ་གིས་
ཡང་ན་ མཉམ་ཁུངས་ཐོག་ལུ་འབད་དགོ།
ཁ) རྩེ་ལོངས་མཐའ་འཁོར་སྤངས་སྲོལ་གྱི་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༧ ཅན་མའི་ ལེའུ་ ༢
པའི་འོག་གི་ ཞིབ་དཔྱད་དང་ བདེན་དཔྱད་གྱི་ བྱ་བའི་གནད་སྲོད་གྱི་རིམ་ལུ་
བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ལུ་ རྫོང་འཇུག་འབད་དགོ།

བཀའ་བཞག་བཀའ་རྒྱ།

༤༤. རྩེ་ཐོན་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བའི་ ལས་རིགས་ཅིག་གིས་ མིའི་འཕྲོད་བསྟེན་དང་མཐའ་
འཁོར་ལུ་ གནོད་ཉེན་འབྱུང་བེས་མཆིས་ཚེ་ ལས་རིགས་དེ་ འདི་འཕྲོད་ལས་མཚམས་
འཛོག་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ ལྷན་ཚོགས་ ཡང་ན་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་བཀའ་བཞག་
བཀའ་རྒྱ་གནད་དགོ།

ལག་ལེན་གྱི་སྐྱབས་ལུ།

༤༥. ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་ཚུ་གིས་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གི་དགོངས་དོན་ཚུ་ བསྟར་སྦྱོང་དང་
ལག་ལེན་གྱི་སྐོར་ལས་ ཉུང་ཤོས་ལོ་རེ་ནང་ཚར་རེ་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ལུ་ སྐྱབས་ལུ་སྐུལ་
དགོ།

ལེའུ་ ༡༤ པ། གཞོན་འགོལ་དང་ཉེས་ཚད།

གཞོན་འགོལ།

༤༦. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་འོག་བཀོད་མི་ འགན་འཁུན་གང་རུང་ལས་ འགལ་བའམ་ ཁྲིམས་འཚལ་
ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ གཞོན་འགོལ་ཅིག་གི་གྲངས་སུ་བརྩེ་དགོ།

བདག་སྐྱོང་གི་ཉེས་བྱ།

༤༧. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་འམ་ འདི་འོག་གཞི་འདོད་དགོངས་དོན་ཚུ་ལས་འགལ་མི་ མི་རོ་ཚུ་ལུ་
ལྷན་ཚོགས་དང་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་ཚུ་གིས་ བདག་སྐྱོང་གི་བཀའ་བྱི་གནང་ཚོགས།

༤༨. ལྷན་ཚོགས་དང་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་ཚུ་གིས་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་འམ་ འདི་འོག་དགོངས་
དོན་ལས་འགལ་བའི་ བདག་སྐྱོང་གི་ཉེས་བྱ་ཚུ་ དབྱེ་དབྱེ་འབད་དེ་ མོས་ཐག་བཅད་
ཚོགས། བདག་སྐྱོང་གི་ཉེས་བྱའི་གྲངས་སུ་ གཤམ་གསལ་ལས་གཅིག་ ཡང་ན་ དེ་ལས་
མང་མ་ཚུ་དཔ་ཨིན་:

ཀ། ཁྲིམས་འགལ་འབད་མི་དེ་གིས་ ལག་ལེན་ལུགས་མཐུན་ཐོག་འབབ་དགོ་པའི་ དང་
ལེན་ལ་གསལ་གྱི་བཀའ་བྱི།

ཁ། མི་འོ་འཕྲོད་བསྐྱེན་དང་ ཡང་ན་ མཐའ་འཁོར་ལུ་ གཞོན་སྐྱོན་ཐེབས་འབྱུང་ནི་ལས་
སྦྱོན་འགོག་འབད་ཐབས་ལུ་ མཁོ་གལ་ཅན་སྡེ་མཐོང་བའི་ མར་མབ་དང་ ལེགས་
བཅོས་ ཡང་ན་ ཉམས་བཅོས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཚུ་ འབད་དགོ་པའི་བཀའ་བྱི།

- ག) ཟླ་ལོ་༡༢ གྱི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཉུང་མཐའི་གླེང་ཚད་ལས་མ་བཟུལ་བའི་ ཉེས་ཆད་ཅིག་སྤོང་
དགོས།
- ང) གཞོན་འགོལ་པ་དེགིས་ གསལ་བསྐྱུགས་འབད་བའི་ཐབས་ལམ་ཚུ་ ཅུས་ཚོད་ལུ་
མ་འབད་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཚོད་ལཱ་ན་དབང་འཛིན་གྱི་ཁ་ཐུག་ལས་ ཟད་འགོ་བཏང་
དགོས་ཐོན་མི་གི་ རིན་དངུལ་ལོག་སྤོང་ནི།
- ཅ) གཞོན་འགོལ་དེ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ མཐའ་འཁོར་དང་ མི་ངོ་ ཡངན་ རྒྱུད་རོལ་ཚུ་ལུ་
གཞོན་སྐྱོན་བྱུང་མི་ ལེགས་བཅོས་འབད་བའི་ རྒྱུད་འཐུས་གྱི་རིན་དངུལ་སྤོང་ནི།
- ཆ) མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཉོགས་མེད་གྱི་གནང་བ་ ཆེཤས་ཅིག་ ཡངན་ གར་
མཚམས་འཛོག་འབད་ནི་ ཡངན་ ཆ་མེད་གཏང་ནི།
- ཇ) གལ་སྲིད་ བཀག་ཆ་འབད་དགོ་པའི་ བཀག་རྒྱ་བྱིན་ཚར་བའི་ཤུལ་ལུ་ཡང་ གཞོན་
འགོལ་འཕྲོ་མཐུད་དེ་རང་འབད་བ་ཅིན་ དེ་ལུ་ཉེས་བྱ་ གཞོན་འགོལ་དེ་རྒྱུན་མ་བཅད་
ཚུན་ཚོད་གྱི་རིང་ལུ་ ཉིན་བསྐར་བཞིན་ཏུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཉུང་མཐའི་གླེང་ཚད་གཞི་
ཐོག་ ཟླ་ལོ་༡༠ གྱི་གླེང་དང་འབྲེ་མཉམ་གྱི་ཉེས་ཆད་འདི་ ཉིན་མ་རེ་རེ་བཞིན་ཏུ་
ཕོག།
- ཉ) གཞོན་འགོལ་ཅིག་ བཀག་ཆ་འབད་དགོ་པའི་ བཀོད་རྒྱ་བཏང་ཚར་བའི་ཤུལ་ལས་
འཕྲོ་མཐུད་དེ་རང་འབད་བ་ཅིན་ ལས་སྐྱ་ག་ཅི་རང་ཨིན་རུང་ རྒྱུད་འཐུས་ག་ནི་ཡང་
མེད་པར་ སློབ་སྦྲུམ་ནི།

ཉེས་ཆད་དབྱེ་ཞིབ།

༤༩. ཁྲིམས་འཆལ་གྱི་དོན་ལུ་ བདག་སྐྱོང་གི་ཉེས་ཆད་བཀལ་བའི་སྐབས་ལུ་ འབྲེལ་ཡོད་དབང་
འཛིན་ཚུ་གིས་ འོག་གི་གནད་དོན་ཚུ་ལུ་ བཅི་འཛོག་འབད་དགོ།

- ག) གཞོན་འགོལ་གྱི་ཚབས་ཆེ་ཆུང་།
- ཁ) གཞོན་འགོལ་གྱི་དུས་ཐེངས།

- ག) མཐའ་འཁོར་དང་ འགོ་བ་མིའི་འཕྲོད་བསྟེན་ལུ་ གཞོན་སྐྱོན་ངོ་མའམ་ གཞོན་ཉེན་ ཆེ་ཆུང་།
- ང་) གཞོན་འགོལ་བ་དེའི་ཉེས་འཇིག་།
- ཅ) གཞོན་འགོལ་དེ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་ལེ་མན་ཐོབ་ཡོད་པའམ་ འཕྲོ་བ་ཞིའི་རེ་ འདོད་ཆེ་ཆུང་དང་།
- ཆ) མི་ངོ་དེའམ་ གཞུན་གྱིས་ མ་འོངས་པ་ན་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་དང་ སླིག་གཞི་ཚུ་གི་ དགོངས་དོན་ཚུ་ལས་འགལ་ནི་ བཀག་ཐབས་འབད་དགོ་པ།

སྤྱི་བཏང་གི་འཇིག་བ།

༧༠. བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་འོག་ལུ་ དམིགས་བསལ་གྱིས་ ཆེད་དུ་མ་བཀོད་པའི་ གཞན་འགོལ་ དང་ཉེས་ཆད་ཚུ་ འབྲུག་གི་ཉེས་འགོལ་ཁྲིམས་དེབ་དང་ ཆ་གནས་ཅན་གྱི་ སྤྱི་འཇུག་ འབད་ཡོད་པའི་ཁྲིམས་ལུགས་གཞན་ གང་རུང་དང་འཇིག་ཏེ་ ཉེར་ལེན་འབད་དགོ།

ཉེས་ཆེན་གྱི་གཞོན་འགོལ།

༧༡. མི་མང་གི་ ཚུའི་འབྲུང་ཁུངས་ཅིག་ལུ་ གཞོན་པ་བཀལ་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ བད་ཡམས་དང་ འཆི་ རྐྱེན་ ཡང་ན་ མི་མང་ལུ་ཚབས་ཆེན་ཉེན་ཁ་འབྱུང་པ་ཅིན་ དབྱེ་རིམ་དང་པའི་ཉེས་ཆེན་ གཞོན་འགོལ་གྱི་ཉེས་སྐྱོན་གངས་སུ་བརྩི་ཞིན་མ་ལས་ མི་ངོ་དེ་ལུ་ འབྲུག་གི་ཉེས་འགོལ་ ཁྲིམས་དེབ་དང་འཇིག་པའི་ བཅོམ་ཁྲིམས་སྤྲིན་དགོ།

༧༢. མི་མང་གི་ ཚུའི་འབྲུང་ཁུངས་ཅིག་ལུ་ གཞོན་པ་བཀལ་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ མི་གི་གསོ་བའི་ འཕྲོད་བསྟེན་ལུ་གཞོན་ཉེན་དང་མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ལུ་གཞོན་པ་འབྱུང་པ་ཅིན་ མི་ངོ་ དེ་ལུ་ དབྱེ་རིམ་གཉིས་པའི་ཉེས་ཆེན་གཞོན་འགོལ་གྱི་ཉེས་སྐྱོན་གངས་སུ་བརྩི་ཞིན་མ་ལས་ འབྲུག་གི་ཉེས་འགོལ་ཁྲིམས་དེབ་དང་འཇིག་པའི་ བཅོམ་ཁྲིམས་སྤྲིན་དགོ།

༧༩. མི་མང་གི་ རྒྱའི་འབྲུང་ཁྲུང་ས་ཅིག་ལུ་ གཞོན་པ་བཀའ་མི་ལུ་བརྟེན་ མི་མང་གི་གཞུགས་
ལམས་ལུ་ ཚབས་ཆེན་གཞོན་སྐྱོན་གྱི་ ཉེན་ཁ་བཀའ་མི་ མི་ངོ་དེ་ལུ་ དབྱེ་རིམ་གསུམ་
པའི་ཉེས་ཆེན་གཞོན་འགོལ་གྱི་ཉེས་སྐྱོན་གྲངས་སུ་བཅུ་ཞེན་མ་ལས་ འབྲུག་གི་ཉེས་འགོལ་
ཁྲིམས་དེབ་དང་འཁྲིལ་བའི་ བཙོན་ཁྲིམས་སྒྲིན་དགོ།

༧༠. གཤམ་གསལ་གྱི་ བྱ་བ་གང་རུང་བརྩམས་མི་ མི་ངོ་དེ་ལུ་ དབྱེ་རིམ་བཞི་པའི་ཉེས་ཆེན་
གཞོན་འགོལ་གྱི་ཉེས་སྐྱོན་གྲངས་སུ་བཅུ་ཞེན་མ་ལས་ འབྲུག་གི་ཉེས་འགོལ་ཁྲིམས་དེབ་
དང་འཁྲིལ་བའི་ བཙོན་ཁྲིམས་སྒྲིན་དགོས་དེ་ཡང་:

- ༡) བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གི་འོག་ལུ་ དགོས་མཁོ་ཡོད་པ་ལྟར་དུ་ མཐའ་འཁོར་གནས་
སྤངས་ཀྱི་ཉེགས་མེད་གནང་བ་མ་ལེན་པར་ རྒྱའི་ཐོན་ཁྲུང་ས་བཏོན་པ།
- ༢) བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གི་འོག་ལུ་ དགོས་མཁོ་ཡོད་པ་ལྟར་དུ་ མཐའ་འཁོར་གནས་
སྤངས་ཀྱི་ཉེགས་མེད་གནང་བ་མ་ལེན་པར་ བཙོན་ཁྲུ་བཏང་བ།
- ༣) བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་ རྟོན་ཚན་ ༤༥ པའི་(༡) དང་(ཁ) པའི་དགོངས་དོན་ལས་
འགལ་བའི་ བྱ་བ་བརྩམས་པ།
- ང) རྒྱའི་ཐོན་ཁྲུང་ས་ཁོངས་དང་ རྒྱའི་ཐོན་ཁྲུང་ས་ཁོངས་ཚུ་ ཉམས་ཆགས་གཏང་ནིའི་ བྱ་བ་གཞན་
བརྩམས་པ།

ཉེས་ཕྱི་གཞོན་འགོལ།

༧༡. གཤམ་གསལ་གྱི་ བྱ་བ་གང་རུང་བརྩམས་མི་ མི་ངོ་དེ་ལུ་ ཉེས་ཕྱི་གཞོན་འགོལ་གྱི་ ཉེས་
སྐྱོན་གྲངས་སུ་བཅུ་ཞེན་མ་ལས་ འབྲུག་གི་ཉེས་འགོལ་ཁྲིམས་དེབ་དང་འཁྲིལ་བའི་ བཙོན་
ཁྲིམས་སྒྲིན་དགོས་དེ་ཡང་:

- ༡) མི་མང་གི་ རྒྱའི་འབྲུང་ཁྲུང་ས་ ཉེན་ཁར་བཀའ་བ་དང།
- ༢) གནང་བ་དང་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་ཉེགས་མེད་གནང་བའི་ ལ་ཚིག་དང་
གནས་ཚིག་ཚུ་ལུ་གནས་མ་བཏུབ་པ།
- ༣) བདག་སྐྱོང་གི་ཉེས་བྱ་ལུ་ གནས་མ་བཏུབ།

ང་) རྒྱུ་བཀའ་སྐྱེལ་གཞི་རྟེན་ལུ་གཞོན་པ་བཀའ་བ་དང་ མེད་པ་གཏང་བ།

ཉེས་པ་ཡང་སྤྲི་གཞོན་འགོལ།

༧. གཤམ་གསལ་གྱི་ བྱ་བ་གང་རུང་བརྩམས་མི་ མི་ངོ་དེ་ལུ་ ཉེས་པ་ཡང་སྤྲི་གཞོན་འགོལ་
གྱི་ ཉེས་སྐྱོན་གངས་སུ་བརྩེ་ཞེན་མ་ལས་ འབྲུག་གི་ཉེས་འགོལ་ཁྲིམས་དེ་བ་དང་འཁྲིལ་
བའི་ བཅོམ་ཁྲིམས་སློན་དགོས་དེ་ཡང་:

- ༡) རྒྱུ་ཞུགས་ ཡང་ན་ མགུ་སྐོར་གྱི་བད་དོན་སྤོད་པ།
- ༢) མི་ངོ་ཅིག་ལུ་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་འོག་ལུ་སྤོད་པའི་ གནང་བ་ཅན་གྱི་ སློག་
གཤམ་རྒྱུ་འཕྲུ་ དགོས་མཁོ་ཡོད་པའི་ མཉམ་འབྲེལ་མ་འབད་བ་ ཡང་ན་
དབང་ཚད་དང་ དབང་ཆ་བཟུར་སྤོད་འབད་ནི་ལུ་ བཀག་ཆ་འབད་བ།
- ༣) བཅའ་ཁྲིམས་འདི་དང་ འདི་འོག་གཞི་རྟེན་གྱི་དགོས་དོན་ལྟར་ཏུ་མཁོ་བའི་
འབྲུག་མཁོ་བའི་ སྤོད་པ་ལུ་ རྒྱུ་སྐོར་མ་འབད་བ།

**ལེའུ་ ༡༧ པ།
སྤོད་པ་དགོས་དོན།**

རྒྱུ་ཞུགས་དགོས་མཁོ་དང་ མི་སེར་གྱི་ཉེས་པ་བཤད་ཀྱི་ བྱ་བའི་གནད་སྤོད།

༧. མི་ངོ་ཚུ་གིས་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་དང་ འདི་འོག་གཞི་རྟེན་གྱི་ལས་འགལ་བའི་སྐོར་ རྒྱུ་
ཚོགས་དང་ འབྲེལ་ཡོད་ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་ཚུ་ལུ་ ཡིག་ཐོག་ལུ་ ཉེས་པ་བཤད་བཀོད་
ནི་འོག་ ཐོབ་དབང་ཡོད། ཉེས་པ་བཤད་དེ་ཚུ་ ག་དེ་འགྲུ་འགྲུ་ ཞིབ་དཔྱད་འབད་དེ་ ཉེས་
མཁོ་བའི་ དང་ལེན་འབད་ནི་འོག་ འགན་ཁག་དེ་ རྒྱུ་ཚོགས་དང་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་
ཚུ་ལུ་ཐོགས་ཨིན།

ཀླུ་སྤྱི་མཉམ་འབྲེལ་དང་ཆིངས་ཡིག།

- ༡༤. ཀ) ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་གྱིས་ ཚུའི་ཐོན་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བའི་ ཀླུ་སྤྱི་ཆིངས་
 ཡིག་དང་ གན་འཛིན་ འཁྲི་བ་ ཡང་ན་ བདེ་སྤྱི་ག་གཞན་ མ་བཟོ་བའི་སྤྲོ་གོང་
 ལས་ ལྷན་ཚོགས་ལུ་ གོས་བསྟན་འབད་དགོ།
- ཁ) ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ ཀླུ་གཞུང་ལས་ སྤྲོ་གོང་གནང་བ་ལུ་སྤྱི་ ཚུའི་ཐོན་ཁུངས་དང་
 འབྲེལ་བའི་ ཀླུ་སྤྱི་ཆིངས་ཡིག་ཚུ་བཟོ་ཚོག།

ཁྲིམས་བཤེར་ལས་ཉེན་སྲོལ།

- ༡༥. ལྷན་ཚོགས་དང་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་དང་ འགོ་དཔོན་གཞན་
 གང་རུང་གིས་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ནང་ཡོད་པའི་ རང་སོའི་ཁྲིམས་མཐུན་ལུ་འགན་འགྲུབ་ནི་
 ལུ་ ཁྲིམས་བཤེར་ལས་ ཉེན་སྲོལ་འཐོབ་དགོ།

ལྷན་དབང།

- ༢༠. བཅའ་ཁྲིམས་འདི་དང་ སྤྱི་ག་གཞི་ཚུ་ལུ་བརྟེན་པའི་ ཚུང་གཞི་ཚུ་ ཁྲིམས་ཀྱི་འདུན་ས་
 ཡང་ན་ ལྷན་དབང་ཡོད་པ་སྟེ་ གཞི་བཙུགས་འབད་མི་ དམིགས་བསལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འདུན་
 ས་ ཡང་ན་ ཁྲིམས་ཞིབ་ཚོགས་སྤེ་ཅིག་གིས་ སྤྲོ་གསལ་མཛེད་དགོ།

འཕྲི་སྲོལ།

- ༢༡. ཚོགས་ཁང་རང་སོའི་ འཕྲུལ་མི་ཡོངས་བསྐྱོམས་ལས་ གསུམ་དབྱ་གཅིག་གིས་ བཅའ་
 ཁྲིམས་འདི་འགྲུར་ ཁ་སྐོང་ ལྷན་པར་ ཡང་ན་ ཆ་མེད་བཅས་ འཕྲི་སྲོལ་འཛེད་ནིའི་དོན་ལུ་
 གོས་དོན་ལུ་བ་ཅིན་ ཚོགས་ཁང་རང་སོའི་ཕྱིད་མང་ཐོག་ལས་ ཡང་ན་ སྤྱི་ཚོགས་ལྷན་
 བཞུགས་སྐབས་ལུ་ཨིན་པ་ཅིན་ ཚོགས་ཀྱི་བསྐྱར་མིའི་གལ་ལུ་ཡོད་པའི་འཕྲུལ་མི་ཡོངས་
 བསྐྱོམས་ཀྱི་གསུམ་དབྱ་གཉིས་ལས་ མ་ཉུང་བའི་ཚོགས་ཀྱི་ཐོག་ལས་མཛེད་དགོ།

ཚིག་དོན་གྱི་དབང་ཚད།

༤༢. གལ་སྲིད་ བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་ རྗེས་འདུང་དུ་བྱིན་སྐད་ཀྱི་བར་ན་ གོ་དོན་མ་འདྲ་བའི་
གནད་རྩོམ་ཚོ་ རྗེས་འདི་ཚིག་དོན་ལུ་ཆ་གནས་བཟུང་དགོ།

ངེས་ཚིག།

༤༣. རྣམས་དོན་སོ་སོ་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་ དེ་མིན་བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ནང་:

- ༡) **བཏོན་ནི་** ཟེར་མི་འདི་ རྒྱུ་ལྡན་གཤམ་ལས་ རྒྱུ་ལ་བསྐྱར་ནི་དང་ འཐེན་ནི་
བཏོན་ནི་ ཡང་ན་ རྗེས་བསྐྱར་ནི་ཚུ་ལུ་ གོ་ནི་དང་ བཏོན་པ་ཟེར་མི་འདི་ལུ་ གོ་བ་
འདྲ་མཉམ་ཡོད།
- ༢) **འགྲོ་བ་མིའི་གཞི་རྒྱུ་དགོས་མཁོ་** ཟེར་མི་འདི་ འགྲོ་བ་མིའི་འཚོ་སྐྱོང་གི་དོན་ལུ་
དགོ་མཁོ་ཡོད་མི་ལུ་གོ།
- ༣) **རྒྱ་ཞིང་** ཟེར་མི་འདི་ རྒྱ་དཔག་དགོང་ ཡང་ན་ ཨ་རིང་བཅད་དེ་ ལཱ་འཛུགས་སྐྱོང་
འབད་སའི་ ས་ཞིང་ལུ་གོ།
- ༤) **ལྷན་ཚོགས་** ཟེར་མི་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་མཐའ་འཁོར་སྤུངསྐྱོབ་ཀྱི་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་
འོག་ལུ་ གཞི་བཙུགས་འབད་མི་ རྒྱལ་ཡོངས་མཐའ་འཁོར་ལྷན་ཚོགས་ལུ་གོ།
- ༥) **ཚད་ལྡན་དབང་འཛིན་** ཟེར་མི་འདི་ རང་གི་བྱ་སྤོང་འཐབ་ནིའི་དོན་ལུ་ ཚད་ལྡན་
དབང་འཛིན་སྲེ་ཐག་བཅད་མི་ལྷན་ལག་ ཡང་ན་ ལས་སྡེ་ ས་གནས་ཀྱི་དབང་འཛིན་
ཚོགས་རྒྱུང་ དེ་ལས་གཞན་གཤམ་ལུ་གོ།
- ༦) **སྤར་སྲོལ་ ལམ་ལུགས་** ཟེར་མི་འདི་ མི་སྡེ་ ཡང་ན་ མི་ངོ་སོ་སོ་གིས་ རྒྱུ་ཐོན་
ལུངས་འཛིན་སྐྱོང་དང་ བེད་སྤྱོད་འབད་དེ་ མི་ལོ་ ༡༠ ལྷག་པའི་ལམ་ལུགས་ཚུ་ལུ་
གོ།
- ༧) **ཁྱིམ་ནང་གི་བེད་སྤྱོད་** ཟེར་མི་འདི་ ཁྱིམ་ནང་ལུ་ འཐུང་ནི་དང་ བཞེས་སྐྱོེ་འབད་ནི་
ཚུ་འཁྱུ་ནི་ ཚོད་བསྲེ་ལྷུ་ར་ནང་ལྷུགས་ནི་ རྫོང་མེས་མེས་ཅན་ལུ་བྱིན་ནིའི་ ཚུ་ལུ་
གོ།

- ཉ) **བཙོག་ཚུ** ཟེར་མི་འདི་ ལེགས་བཙོས་བྱ་རིམ་ ཡང་ན་ ལེགས་བཙོས་འབྲུལ་ཁང་ བཙོག་དུང་ བཙོ་གྲ་ཁང་ལས་ ཕྱི་ཁར་ཐོན་མི་ ཉོག་མ་ ཡང་ན་ གཤེར་ལུ་རག་ པའམ་ ཆེཤས་ལེགས་བཙོས་འབད་འབདམ ཡང་ན་ ཡོངས་ཚོགས་ལེགས་བཙོས་ འབད་འབདམ་ ཕྱི་ཁར་ཐོན་མི་དེ་གིས་ ཕན་ཐོགས་མིན་པར་ ཐོན་སའི་མཐའ་ འཁོར་དེ་གི་ཆེཤས་སམ་ ཆུ་ཉེན་གང་རུང་ལུ་ ཐང་ཀར་དུའམ་ རྒྱགས་ཀྱིས་གནོད་ པའི་ཉེན་གྱིས་ འཕྲོད་བསྐྱེན་ལུ་ ཉེན་ཁ་བྱུང་བའམ་ འབྲུང་ཉེན་ཡོད་མི་ལུ་གོ།
- ད) **མཐའ་འཁོར་** ཟེར་མི་འདི་ ས་གཞི་དང་ ས་ ཚུ་ བར་སྤང་ གནས་གཤིས་ རྒྱ་ རྒྱུད་ རིམ་ རོ་བོ་ཚུ་བརྩིས་པའི་ འཕྲོ་བ་མིའི་མཐའ་འཁོར་གྱི་ དོངས་གཟུགས་ ཅན་གྱི་ཆུ་ཉེན་དང་ ས་སྤྲེང་ལུ་ཚོ་སློག་བཟུང་མི་ སློག་མེད་དང་ སློག་ལྡན་བར་ནའི་ མཐུན་འབྲེལ་གྱི་ སྤྲོ་ཚོགས་ཆུ་ཉེན་ཚུ་བརྩིས་པའི་ སློག་ཆགས་ཀྱི་སྤྲེ་ལྡན་ཆུ་ཉེན་ དང་ རྒྱུ་ཤིང་གི་རིགས་ གར་ལུ་གོ།
- ཐ) **ལྷགས་མཚོ་ཐད་པའི་ཚུ་རུད་** ཟེར་མི་འདི་ གངས་ལུ་ཡོད་པའི་ མཚོ་ཚུ་ལུང་དེ་ ཚུ་ རུད་འཐོན་མི་ལུ་གོ།
- ད) **གཞུང་གི་ལས་སྡེ་** ཟེར་མི་འདི་ འབྲུག་རྒྱལ་གཞུང་གི་ལས་སྡེ་ཅིག་ལུ་གོ།
- ན) **འཆང་མཁའ་ན་** ཟེར་མི་འདི་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཀྱི་ཉོགས་མེད་གནང་བ་ ཐོབ་མི་ལུ་གོ།
- པ) **ཚུའི་ཐོན་ཁུངས་གཅིག་བསྐྱེལ་འཛིན་སྐྱོང་** ཟེར་མི་འདི་ མེད་ཐབས་མེད་པའི་ ལྷོད་ བརྒྱུད་རིམ་ལུགས་ཀྱི་ ལུན་བརྟན་ལུ་མ་གནོད་པར་ དཔལ་འབྱོར་དང་མི་སྡེའི་ཕན་ བདེ་ འདྲ་མཉམ་ཐོག་ལུ་ ཡར་སྤེལ་གཏང་ནི་ལུ་ ཚུའི་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་ མཉམ་ འབྲེལ་ལྡན་པའི་ རོང་འཕེལ་དང་འཛིན་སྐྱོང་ ཡར་དྲག་གཏང་ནི་ལུ་གོ།
- མ) **སྐམ་ཞིང་** ཟེར་མི་འདི་ ཚུ་ཞིང་དང་ ཤིང་ཐོག་ལྷུ་མ་ར་མེན་པའི་ ས་ཞིང་ལུ་གོ་ནི་ དང་ སོ་ནམ་ས་ཞིང་ཟེར་མི་འདི་ སྐམ་ཞིང་དང་ ཚུ་ཞིང་ ཤིང་ཐོག་ལྷུ་མ་ར་ཚུ་ལུ་ གོ།

པ) **མཐའ་འཁོར་རྒྱ་ཚད་ཉུང་མཐའི་ཚད་གཞི** ཟེར་མི་འདི་ ལྷོད་བཅུད་རིམ་ལུགས་དང་
ཁོང་གི་ཕན་ཐོགས་ཚུ་ རྒྱན་སྦྱོང་འཐབ་ཤི་ལུ་ རྒྱུ་རྒྱུ་ཚད་ ཚད་འཛིན་འབད་དགོ་
མར་ གཙེང་རྒྱ་ རྒྱུ་མ་འདམ་ཚུ་ ཡང་ན་ རྒྱ་གཞུང་གཞན་ཚུ་ནང་གཏང་མི་ རྒྱུ་
འབོར་ཚད་ལུ་གོ།

མ) **རྒྱལ་ཡོངས་ཐོ་མཛོད་** ཟེར་མི་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་མཐའ་འཁོར་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་
གིས་ རྒྱུ་ཐོན་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བའི་ བདག་སྲོལ་གི་ཐོ་མཛོད་ཆ་མཉམ་བཅུས་པའི་
ཡས་རིགས་ཚུ་གི་ དན་ཐོ་བཀོད་ཤིའི་ ཐོ་མཛོད་ལུ་གོ།

ཅ) **མི་རིང་** ཟེར་མི་འདི་ ཚོང་སྤྱི་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་འོག་ལུ་ ཐོ་བཀོད་འབད་རུང་མ་འབད་
རུང་ མི་རིང་ ཡང་ན་ ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་རོ་ལོ་ ཡང་ན་ རོ་ཚབ་ལས་སྡེ་ གང་རུང་ལུ་
གོ།

ཆ) **བཅོག་གི་བ** ཟེར་མི་འདི་ བཅོག་རྒྱུ་དང་ བཅོག་རྒྱུ་ ཕྱགས་སྤྲིགས་ཚུ་གིས་
དངོས་གཞུགས་དང་ རྩོད་ཚད་ རྩེ་སྤྱོད་ རྩེ་སྤྱོད་ཐོག་ཆགས་ ཡང་ན་ འོད་
རླབས་དངོས་པོ་ཚུ་ལུ་ ཐང་ཀར་དུ་འམ་ རྒྱགས་ཀྱིས་འཇུར་བ་གཏང་སྟེ་ གཞོད་
སྦྱོན་རྒྱ་ཚུ་ཡོད་པ་ ཡང་ན་ མི་མང་གི་འཕྲོད་བསྟེན་དང་ ཉེན་སྲུང་ ཡང་ན་ ཕན་
བདེ་ ཡང་ན་ སེམས་ཅན་དང་ བྱ་ རིན་གས་ རྒྱན་བཞི་སྟོན་ཆགས་ ཡང་ན་ རྩོ་
ཤིང་གི་རིགས་ ཆ་མཉམ་ལུ་ གཞོད་པའི་གནས་སྤངས་ཅིག་ བཟོ་མི་ལུ་གོ།

ཇ) **རྒྱ་འཐོན་ས་ཁོངས་ཞབས་ཏྲུག་གི་སྐྱ་འཇུས་** ཟེར་མི་འདི་ རྒྱ་འཐོན་ས་ཁོངས་འཛིན་
སྦྱོང་གི་ ལག་ཆས་ཅིག་ཡིན་པ་དང་ དེ་ཡང་མཐའ་འཁོར་ཞབས་ཏྲུག་གི་དོན་ལུ་
གཤམ་གསལ་སྦྱོང་ལེན་ཚུ་ལུ་བྱབ་པའི་ སྐྱ་འཇུས་ཀྱི་ཆ་ཚན་ཅིག་ཡིན་:

- ༡) ལས་སྐྱེད་སྤོང་།
- ༢) རྒྱུང་ཤོས་ ཞབས་ཏྲུག་ཉོ་མི་གཅིག་གི་བར་ན་དང་།
- ༣) རྒྱུང་ཤོས་ ཞབས་ཏྲུག་བཅོང་མི་གཅིག་གི་བར་ན།

ལ) གཏན་འཁེལ་གྱུ་བ་པའི་ཞབས་ཏྲུག་ཅིག་ ཡང་ན་ ཞབས་ཏྲུག་དེ་འབྲེན་ནིའི་
འོས་འབབ་ཅན་གྱི་ས་ཆ་ཅིག་ལུ་ དམིགས་གཏད་བཟུང་བ།

ཤ) ཡིག་འཛིན་དང་འཁྲིལ་དགོ་པའི་ གནས་ཚིག་ཐོག་ལུ།

མ) **གཙོང་རྒྱུད་ལྷན་ཁོང་** ཟེར་མི་འདི་ གཙོང་རྒྱུད་ དེའི་ཡན་ལག་རྩལ་གྱིས་
རྒྱན་ཡུར་བཟོ་མི་ ས་ཁོངས་ལུ་སྤྲུབ་ཡིན།

ཉ) **གཙོང་རྒྱུད་ལྷན་ཁོང་ཚོགས་རྒྱུང་** ཟེར་མི་འདི་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གི་ རོན་ཚན་ ༡༧
པའི་འོག་ལུ་ གཞི་བཙུགས་འབད་མི་ ཚོགས་རྒྱུང་ལུ་གོ།

ཁ) **ཡིག་ཚང་** ཟེར་མི་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་མཐའ་འཁོར་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ ཡིག་ཚང་ལུ་གོ།

ཀ) **ཡུན་བརྟན་ཐོག་ལུ་སྦྱོང་ནི་** ཟེར་མི་འདི་ རྒྱུད་ཐོན་ཁུངས་རྩལ་ མ་འོངས་པ་ལུ་ ཉམས་
ནི་མེད་པའི་ ལམ་ལུགས་དང་ ཚད་གཞི་ཐོག་ལུ་ ལག་ལེན་འབབ་སྟེ་ འཕྲུལ་
ཕུགས་གཉིས་ཀྱི་ མི་རྒྱུད་རྩལ་གི་དགོས་མཁོ་དང་ རེ་འདོད་རྩལ་ འབྲུབ་རྩལ་གསལ་སྟེ་
རྒྱན་རྒྱུང་འབབ་ནི་ལུ་གོ།

ཁ) **ཁྲོམ་སྟེ་** ཟེར་མི་འདི་ ས་གནས་གཞུང་གི་བཅའ་ཁྲིམས་ནང་ གསལ་བཀོད་འབད་
དོ་བཟུམ་ ཁྲོམ་སྟེའི་ས་ཁོངས་ རྒྱ་སྟོམ་ཅིག་ལུ་གོ།

ར) **རྒྱལ་ལམ་** ཟེར་མི་འདི་ གཙོང་རྒྱུད་ རོང་རྒྱ་ ཡང་ན་ དུས་རྒྱུན་ནམ་ ཆད་མཚམས་
མཐུད་མཚམས་སྟེ་ རྒྱུང་ལྷོ་སའི་ རང་བཞིན་གཡུར་བ་ཅིག་ལུ་གོ།

ལ) **རྒྱུང་འབྲེལ་པའི་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་** ཟེར་མི་འདི་ རྒྱུང་ལམ་གཞི་དང་ བཏོན་ནི་
ལེགས་བཅོས་འབད་ནི་ སྤྱང་སྦྱོབ་འབད་ནི་ གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་ རྒྱུལ་འབྲེན་འབད་
ནི་ ཚད་འཛིན་འབད་ནི་ ཚད་འཇལ་ནིའི་ གཞི་རྟེན་གང་རུང་ལུ་གོ།

ཀཀ) **རྒྱུད་ཐོན་ཁུངས་** ཟེར་མི་འདི་ རྒྱན་རྒྱུང་ ཚོས་རོན་བརྩིས་པའི་ ལམ་དང་ འབྲེག་
གཙོང་རྒྱུ་ མཚོ་ རྒྱུམ་ག་ རོང་རྒྱ་ རྒྱས་འདམ་ཇེབ་ ཆར་རྒྱ་ སའི་རྩོན་གཤེར་ ཡང་
ན་ ས་འོག་གི་རྒྱུད་འབྲུང་ཁུངས་ ཆམ་ཉམ་ལུ་གོ།

ལལ) **ཚུའི་ཐོན་ལངས་ཁོངས་** ཟེང་མི་འདི་ གཙང་ཚུ་ ཡང་ན་ དེའི་ཡན་ལག་འགྲོ་སའི་ ས་
ཁོངས་ཅིག་དང་ འཕུང་ཚུ་དང་ ཞིང་ཚུ་ ཚུ་རུད་བཀག་དམ་ ཚུ་སློག་ལས་འགུལ་
དང་ དེ་དང་འབྲེལ་བའི་དགོས་དོན་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ ཚུའི་བཀའ་སྲེལ་ སྲུང་སྲུབ་འབད་
མི་ལུ་གོ།

གག) **ཚུ་སློད་ཚོགས་པ་** ཟེང་མི་འདི་ བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དོན་ཚན་༥༠ པ་ལྟར་དུ་ གཞི་
བརྩུགས་འབད་མི་ ཚོགས་པ་ལུ་གོ། ཚུ་སློད་ཚོགས་པ་དེ་ མི་སྲིད་ལས་ཚོགས་ཀྱི་
བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ སློང་གཞག་འཐབ་ནི་མེད།

ངང) **ཚུའི་སྤྱི་ཚད་གནས་ཚད་** ཟེང་མི་འདི་ ཚུའི་ཐོན་ལངས་ཀྱི་གནས་སྤངས་མར་
ཉམས་བཀག་ནི་དང་ འགོ་བ་མིའི་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་གནས་ཚད་ བཙམ་ཐབས་ལུ་
རྒྱལ་ཡོངས་མཐའ་འཁོར་ལྷན་ཚོགས་ ཡང་ན་ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གི་འོག་ལུ་ དབང་
ཚད་སྲོད་དེ་ཡོད་པའི་ འབྲེལ་ཡོད་དབང་འཛིན་ཚུ་གིས་ དང་ལེན་འབད་ཡོད་མི་ ཚུ་
གཞུང་ཚུ་གི་ སླེ་ལྷན་དང་ རྩིས་སློབ་ དངོས་གཞུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚད་ཚུ་གི་ གནས་
ཚད་ལུ་གོ།

ཅཅ) **ཚུ་ས་འདམ་ཇུབ་** ཟེང་མི་འདི་ འདམ་ས་དང་ འདམ་ཇུབ་ ཚུ་ཆགས་ཀྱི་ས་ རུལ་
ས་ ཡང་ན་ རང་བཞིན་ནམ་བཙམ་མའི་ཚུ་ ལམ་དང་འབྲེག་བརྩིས་པའི་ རུས་
གཏན་ནམ་གནས་སྐབས་ཅིག་གི་ འབྲེལ་ཚུ་འམ་རྒྱུག་ཚུ་ ཚུ་གསར་རམ་ཚུ་ལུ་ཚུ་
ལུ་གོ།

སྒྲོན་ཚོགས།

ས་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་གླིང་འདི་ནང་།
སྒྲོན་སྒྲོན་ལྗོངས་འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ།
སྤྱིར་ནང་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ།
སྐོས་གསང་སྤྲུགས་གཟུབ་ཚོས་དར་བར་སྒྲོན། །

བྱང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་སྤྱུལ་མངའ་བདག་མཚོག།
སྤྱི་གཟུགས་དང་སྤྱི་ཚོ་རིམ་བ་མཉམ། །
མཛད་བྱ་དང་འཕྲིན་ལས་ཡར་ངོ་བཞིན། །
དུས་རྟག་པར་གོང་དུ་འཕེལ་བར་སྒྲོན། །

མི་ཤེས་ཅན་བརྒྱ་དང་ཤེས་མེད་སྟོང་། །
མི་སྦྱིགས་ལྡན་སྟོང་དང་སྦྱིགས་མེད་ཁྲི། །
མི་སྦྱིགས་མེད་བཅས་པའི་ཁྲིམས་ཀྱིས་མཐོན། །
འབྲུག་རྒྱལ་བཅའ་ཁྲིམས་བཅན་པར་ཤོག། །

ཕྱི་སྒོད་གྱི་འཛིག་རྟེན་བརྟན་ཐབས་དང་། །
ནང་བཅུད་གྱི་སེམས་ཅན་འཚོ་བའི་ཕྱིར། །
རྒྱ་ཆེ་རྒྱུད་མེད་པར་རྒྱུན་བརྟན་ཐོག། །
དུས་བསྐོས་བརྒྱའི་བར་དུ་གནས་པར་ཤོག། །